MØTEINNKALLING

Frogn kontrollutvalg

Møtetid: **31.03.2014 kl. 16:30**
Møtested: **Rådhuset**

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet. Møtedokumenter er publisert på www.follofiks.no. Ved stengt dør bes publikum ta kontakt på tlf. 920 16 409.

Saker til behandling

7/14	Dialog med rådmannen om avviksrapporteringen
8/14	Dialog med rådmannen om nytt sak- og arkivsystem
9/14	Rådmannens tilbakemelding - forvaltningsrapport byggesaksbehandlingen
10/14	Årsrapport 2013 - Forvaltningsrevisjon - Frogn kommune NY
11/14	Valg av revisjonsordning i Frogn
12/14	Kurs/opplæring 2014
13/14	Kontrollutvalgets strateginotat og kontrollutvalgets rolle
14/14	Orienteringssaker Frogn 31.3.14

Eventuelt

Eventuelle forfall eller inhabilitet meldes til sekretæren. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Ås, 24.03.2014

Ludolf Bjelland
leder

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Follo Interkommunale kontrollutvalgssekretariat
Postadresse: Postboks 195, 1431 Ås
Besøksadresse: Rådhusplassen 29
64 96 20 58 (m): 95 93 96 56
FIKS@follofiks.no
www.follofiks.no

Frogn kontrollutvalg

Frogn KU-7/14
Dialog med rådmannen om avviksrapporteringen

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00107-3
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		7/14	31.03.2014

Sekretariatets innstilling:
Kontrollutvalget tar dialogen til orientering.

SAKSUTREDNING:
Rådmannen er invitert til møtet for å gi en orientering om status for avviksrapporteringen. Kontrollutvalget har siden 2012 drøftet avviksrapportering med rådmannen i flere møter. Sist gang utvalget behandlet saken var 21. januar 2013 i sak 01/13. I dette møtet redegjorde rådmannen for planene for rapportering av oppfølging av vedtak i kommunestyret og utvalgene. På kort sikt skulle administrasjonen gi en månedlig oppdatering på word-filer som linkes til utvalgenes sider på internett. Denne ordningen skulle gjelde inntil kommunens nye sak-/arkivsystem ble implementert. Utvalget var enige om å ta saken opp på nytt når man har noe erfaring med ordningen.

Utvalget ønsker at rådmannen orienterer om status for avviksrapporteringen og om dette er implementert i det nye sak- og arkivsystemet.

Ås, 24.3.2014

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Frogn kontrollutvalg

Frogn KU-8/14
Dialog med rådmannen om nytt sak- og arkivsystem

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00157-1
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		8/14	31.03.2014

Sekretariatets innstilling:
Kontrollutvalget tar dialogen med rådmannen til orientering.

SAKSUTREDNING:

Rådmannen er invitert til møtet for å gi kontrollutvalget en generell orientering om det nye sak- og arkiv systemet som ble implementert høsten 2013.

Ås, 24.3.2014

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Frogn kontrollutvalg

Frogn KU-9/14
Rådmannens tilbakemelding - forvaltningsrapport byggesaksbehandlingen

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00148-3
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		9/14	31.03.2014

Sekretariatets innstilling:
Kontrollutvalget tar rådmannens tilbakemelding om oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten om byggesaksbehandlingen til orientering.

Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar rådmannens tilbakemelding om oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten om byggesaksbehandlingen til orientering.

Vedlegg:
14_01381-1Tilbakemelding til kontrollutvalget - Oppfølging av forvaltningsrevisjon av byggesaksbehandlingen i Frogn kommune.pdf

SAKSUTREDNING:
Kommunestyret behandlet forvaltningsrapporten om byggesaksbehandlingen og kontrollutvalgets innstilling i møte 25. februar 2013. I vedtaket ble rådmannen bedt om å følge opp rapportens anbefalinger, og melde tilbake til kontrollutvalget etter henholdsvis 6 og 12 måneder.

Forvaltningsrevisjonsrapporten kan leses på: www.follofiks.no

Rådmannens første tilbakemelding ble behandlet i kontrollutvalget 16. september 2013 jf sak 21/13. Kontrollutvalget tok tilbakemeldingen til orientering.

Rådmannens andre tilbakemelding forelå i brev av 14.3.2014 og er vedlagt saken.

Oppsummering av rådmannens tilbakemelding på rapportens 5 hovedanbefalinger:

1. Ny vurdering av tiltak som kan bringe kommunen ajour med etterslepet i eldre saker.
   - Per februar 2014 er 2/3 av byggesaksarkivet gjennomgått
   - To-årig prosjekt for å komme ajour med etterslepet startet aug. 2013, her avdekkes ulovlige tiltak som blir nye saker. Rådmannen skal fremme en strategi for oppfølging av ulovlige tiltak for politisk behandling før sommeren.
   - Innføring av LEAN-metodikk i byggesak har resultert i nye rutiner for journalføring og endring av enkelte saksbehandlingsrutiner. Positiv utvikling.
   - Kundeveiledning er sturkturert og endret på en måte som gir effektive dager for saksbehandlere samtidig som man er tilgjengelig for innbyggerne.
   - Rådmannen øker kapasiteten ved å opprette en ett-årig stilling for raskere å komme ajour med ettersletpet.

2. Dokumentasjon av hvordan kommunen behandler ulike saker

   - Brukerne opplever foreløpig en del utfordringer med nytt sak og arkiv system. Den etablerte Kunnskapsbasen for byggesak blir derfor videreutviklet. Samtidig vurderer rådmannen å anskaffe et digitalt styringsverktøy.
   - Frogn kommune ligger fortsatt høyt på statistikken over antall klagesaker etter plan- og bygningsloven.

3. Begrunnelse for alternative vedtak i politiske saksfremlegg
   - Innført nye rutiner for saksfremlegg der alternativ innstilling begrunnes.

4. Brukerundersøkelser og serviceerklæringer
   - Brukerundersøkelse gjennomført februar 2014. Lav svarprosent. Purring sendes ut.

5. Drøfting av forhold som leder fram til vedtak.
   - Maler for behandling av dispensasjonssøknader ble gjennomgått våren 2013. Når språkprofil for kommunen er vedtatt, vil malene gjennomgås på nytt.

Sekretariatet mener at rådmannen har satt i verk tiltak for å følge opp alle anbefalingene i rapporten. Selv om det fortsatt er utfordringer, spesielt i forhold til punkt 1 og 2 får vi gjennom denne tilbakemeldingen inntrykk av at rådmannen har fokus på løsninger. Vi anbefaler utvalget om å følge opp rapportens anbefalinger på et senere tidspunkt.

Ås, 24.3.2014

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Frogn kommune

Enhet for samfunnsutvikling - Bygg

Follo interkommunale
kontrollutvalgssekretariat - FIKS
Pb 195
1431 ÅS

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	14/01381-1	Anne-Bergitte Thinn	14.03.2014

Tilbakemelding til kontrollutvalget - Oppfølging av forvaltningsrevisjon av byggesaksbehandlingen i Frogn kommune

Rådmannen viser til *Forvaltningsrevisjonsrapport om kommunens byggesaksbehandling* datert 15.11.2012.

Rapporten ble behandlet i Kommunestyret 25.02.2013 og det ble fattet følgende vedtak:
1. Kommunestyret tar rapporten om kommunens byggesaksbehandling til orientering.
2. Rådmannen bes følge opp rapportens anbefalinger og melde tilbake til kontrollutvalget etter henholdsvis 6 og 12 måneder.

Nedenfor gir rådmannen sin tilbakemelding på forvaltningsrevisjonens anbefalinger etter ca 12 måneder, dvs per 25.02.2014.

Anbefalinger fra revisjonen
Follo distriktsrevisjon anbefaler følgende forbedringstiltak:

1. *Frogn kommune bør gjøre en ny vurdering for å finne tiltak som kan bringe kommunen à jour med etterslepet av eldre saker.*

2. *Kommunen bør ha dokumentasjon på hvordan den behandler ulike saker (spesielt forhold som angår dispensasjoner og klager) slik at det skapes trygghet om hvilken linje som har vært fulgt.*

3. *Innstillingene til vedtak i hovedutvalget for miljø-, plan- og byggesaker bør også begrunne alternative vedtak der dette foreslås. Utvalgets vurderinger ved avvikende vedtak bør dokumenteres.*

4. *Kommunen bør gjennomføre brukerundersøkelser og oppdatere serviceerklæringer.*

5. *Administrasjonen bør påse at innstillingene til vedtak i tilstrekkelig grad drøfter de forhold som vedtaket baseres på.*

Rådmannens tilbakemelding på hovedanbefalingene

1. Ny vurdering av tiltak som kan bringe kommunen a jour med etterslepet i eldre saker.

Rådmannen sa seg i kommentar til revisjonsrapporten enig i at de tiltak som er gjennomført til nå, ikke har vært tilstrekkelige for å komme a jour. Det er etter dette igangsatt en rekke tiltak for å nå dette målet.

Byggesaksprosjektet/opprydding i arkivet
Kommunen har pr. februar 2014 gjennomgått omtrent 2/3 av byggesaksarkivet. Arkivet har avsluttet 380 byggesaker totalt og det er sendt ut 450 brev. Omtrent 100 saker er videresendt til byggesaksavdelingen for avslutning.

Det to-årige prosjektet for å komme ajour med etterslepet av byggesaker ble igangsatt i slutten av august 2013. Prosjektet har en prosjektleder og en prosjektmedarbeider. I 2013 utstedte avdelingen 172 ferdigattester og 31 midlertidige brukstillatelser. Rådmannen erfarer at det gjennom prosjektet avdekkes en del ulovlige tiltak som blir nye saker. Oppfølging av ulovligheter er ressurskrevende. Rådmannen tar sikte på å fremme en strategi for oppfølging av ulovlige tiltak for politisk behandling før sommeren. Dette skal sikre gode rutiner og hensiktsmessig prioritering av sakene.

Lean
Byggesaksavdelingen har sammen med arkivet gjennomført en pilotprosess på innføring av lean-metodikk i byggesak. Resultatet av prosessen har konkret ført til nye rutiner for journalføring av byggesaker med klare avgrensinger mellom byggesaksavdelingens og arkivets oppgaver. I tillegg har avdelingen endret enkelte av sine saksbehandlingsrutiner. Dette oppleves som veldig positivt.
Byggesaksavdelingen vil fortsette å benytte lean-metodikken for å ha fokus på kontinuerlig forbedring av sine prosesser og arbeidsmetoder.

Kundeveiledning og tilgjengelighet
Fra januar 2014 har byggesaksavdelingen hatt en saksbehandler på servicetorget hver tirsdag, onsdag og torsdag for å betjene henvendelser på telefon, mail og ved oppmøte. Dette erstatter den tidligere ordningen med ekspedisjonstid. Både brukerne, medarbeiderne på servicetorget og saksbehandlerne opplever dette som et godt tilbud. Gevinsten for saksbehandlerne er at det kun er en dag annenhver uke

som må settes av til dette. Det frigjør mer tid til saksbehandling. Avdelingsleder tar en dag i uka. I løpet av de første 6 ukene har byggesaksbehandlerne hatt gjennomsnittlig 9 telefoner og mellom 3 og 4 besøk hver dag. Avdelingen planlegger i tillegg en kundekveld i april hvor de skal presentere hvordan man søker om enkle tiltak som for eksempel garasje.

Delegering
Rådmannen opplever at delegeringsreglementet kunne vært klarere med tanke på hvilke saker som er delegert til administrasjonen. En del tid går med på å avklare om saken skal til politisk behandling eller ikke. Det oppleves at det er mer jobb å skrive et saksframlegg enn det er å skrive et delegert vedtak. I tillegg er utvalgsmøtene knyttet til strenge skrivefrister og det er ikke mange møter å fordele sakene på. Rådmannen ønsker å ta opp dette med hovedutvalget.

Ytterligere styrking av kapasiteten
På tross av de ovennevnte tiltakene og flere andre mindre grep, har ikke avdelingen økt kapasiteten i slik grad at etterslepet av saker kan tas unna så raskt som rådmannen ønsker. Byggesaksavdelingen har per i dag fire saksbehandlere. I 2013 mottok avdelingen 182 søknader. Det er skrevet 219 vedtak. I skrivende stund har kommunen en restanse av dispensasjonssøknader på 3 søknader mottatt i 2011, 6 mottatt i 2012 og 14 mottatt i 2013. Videre er det i løpet av januar og februar 2014 tapt gebyr i 4 saker fordi den lovfestede saksbehandlingstiden er overskredet.

Rådmannen har med bakgrunn i dette besluttet å øke kapasiteten ytterligere ved å opprette en ett-årig stilling for raskere å komme á jour med byggesakene. Målet er at avdelingen kan eliminere etterslepet av dispensasjonssøknader fra 2011 og 2012, samt begynne på søknadene fra 2013 i løpet av inneværende år.

2. Dokumentasjon av hvordan kommunen behandler ulike saker
Kommunen gikk over til nytt fullelektronisk sak/arkiv system den 23. september 2013. Dette skulle gi en bedre oversikt over tidsfrister og oppfølging av saker. Imidlertid opplever brukerne en del utfordringer med systemet som dessverre tar en del tid å finne ut av. Det oppleves som vanskelig å hente relevant statistikk fra systemet og oppfølgingen av frister gjennom systemet fungerer foreløpig ikke.

Den etablerte Kunnskapsbasen for byggesak blir derfor videreutviklet for å sikre en god samlet oversikt over praksis i ulike sakstyper inntil sak/arkivsystemet kan dekke behovet. Rådmannen vil også vurdere å anskaffe et digitalt styringsverktøy.

Fylkesmannens statistikk over klagesaker etter plan- og bygningsloven i 2013 viser at 22 prosent av alle som har klaget har fått medhold. For Frogn er omgjøringsprosenten 27 % med 26 klager oversendt og 7 klager som er gitt medhold

av fylkesmannen. Frogn ligger fremdeles i toppsjiktet på statistikken over antall klager mottatt pr. 10 000 innbygger.

3. Begrunnelse for alternative vedtak i politiske saksframlegg

Rådmannen har siden forrige rapportering innført nye rutiner for saksframlegg der alternativ innstilling begrunnes, eller at alternativet innebærer at saker sendes tilbake til administrasjonen dersom utvalget ønsker andre løsninger enn rådmannens innstilling. Rådmannen mener dette fungerer godt.

4. Brukerundersøkelser og serviceerklæringer

Det ble gjennomført en brukerundersøkelse for byggesak i februar 2014. Undersøkelsen har dessverre en lav svarprosent (om lag 13 %) og rådmannen vurderer hva som kan gjøres for å øke denne. I første omgang gjøres det et forsøk med å purre på innsending av svar på undersøkelsen.
Arbeidet med serviceerklæring avventer resultatet av brukerundersøkelsen.

5. Drøfting av forhold som leder fram til vedtak

Maler for behandling av dispensasjonssøknader er gjennomgått våren 2013. Frogn kommune har nedsatt et språkråd som har utarbeidet en språkprofil for kommunen. Når denne er vedtatt vil byggesaksavdelingen gå igjennom malene på nytt med tanke på å forenkle språket ytterligere.

Byggesaksavdelingen tar jevnlig opp faglige problemstillinger, blant annet om hjemmel for vedtak og hvilke drøftinger som skal føre frem til vedtaket. Rådmannen mener at dette er nyttig å ha fokus på.

Frogn kommune deltok i oktober 2013 på fylkesmannens seminar om bruk av naturmangfoldloven i plan- og byggesaker. Avdelingsleder for byggesak holdt et innlegg om hvordan dette gjøres i byggesakene i kommunen. På seminaret ble Frogn trukket frem som *en av de beste i klassen* i Akershus.

Produksjonen i 2013 sammenlignet med 2012 tall hentet fra KOSTRA

Saker behandlet siste år av kategorien	2012	2013
1 Igangsettingstillatelse	47	34
2. Midlertidige brukstillatelser	42	31
3. Ferdigattester	129	172
4. Dispensasjon fra byggesaksbestemmelsene	10	2
5. Dispensasjon fra plansaksbestemmelsene	47	18
6. Klager mottatt og formidlet til fylkesmannen	16	19

Omfang av byggesaksbehandling 2012 og 2013

	Rammesøknader		Ett-trinns-søknader med 12 ukers frist		Søknader om enkle tiltak/ett-trinns-søknader med 3 ukers frist		Søknader uten ansvarsrett	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Antall mottatt	54	31	Ingen registrering	40	Ingen registrering	35	70	70
Antall vedtak	37	42	100	50	64	40	53	82
Mangelfulle søknader med anmodning om dokumentasjon	34	18	45	12	28	14	36	16
Gj.snittlig saksbeh. tid*	86	74	84	41	20	31	21	28
Antall saker med lengre saksbeh. tid enn lovpålagt*	12	8	10	4	12	12	13	14

*Tall fra 2013 omfatter også delingssøknader

Rådmannens oppsummering av tiltakene

Vel ett år etter revisjonsrapporten er oppfølgingstiltakene godt i gang og noen er gjennomført. Rapporten belyste at situasjonen i byggesaksavdelingen over lang tid har vært preget av brannslukking, og at det gjensto en del arbeid med å få på plass gode rutiner og systemer. Det oppleves nå at rutinene er på plass og at bemanningen er stabil. Dette er ikke lenger noe stort problem. Brannslukkingen oppleves fremdeles og er knyttet til de krevende og komplekse sakene som fremdeles er like mange og tar like mye tid. Situasjonen er fremdeles slik at sykefravær over noen få dager har konsekvenser for kapasiteten på avdelingen. Dette oppleves som svært sårbart, og har altså fått konsekvenser for saksbehandlingstiden og tap av gebyrer.

På bakgrunn av situasjonen og ønsket om å komme raskere á jour med etterslepet av byggesaker, har rådmannen besluttet å opprette en ett-årig stilling som byggesaksbehandler. Rådmannen følger utviklingen nøye og vil fortløpende vurdere bemanningsbehovet.

Med hilsen

Harald K. Hermansen
rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Sted
Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat - FIKS		Pb 195	1431 ÅS

Frogn kontrollutvalg

Frogn KU-10/14
Årsrapport 2013 - Forvaltningsrevisjon - Frogn kommune NY

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00045-3
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		10/14	31.03.2014

Sekretariatets innstilling:

1. Kontrollutvalget ser positivt på at FDR har levert en egen årsrapport om arbeidet med forvaltningsrevisjon i 2013.

2. Kontrollutvalget ber FDR tilrettelegge tilstrekkelige ressurser for å levere forvaltningsrevisjonsrapporter iht bestillingene og i forhold til kommunenes tildeling av ressurser til dette formålet.

3. Utvalget ber revisjonen synliggjøre synergieffekter av at flere kommuner gjennomfører prosjekter med samme tema i kommende rapporter.

4. For øvrig tar kontrollutvalget FDRs årsrapport 2013 – forvaltningsrevisjon til orientering.

Vedlegg:
Årsrapport 2013 - Forvaltningsrevisjon .pdf

SAKSUTREDNING:
Det er første gang Follo distriktsrevisjon lager en egen årsrapport om forvaltningsrevisjonen, jf. vedlegg. I tillegg avgir revisjonen halv- og helårsmeldinger om regnskapsrevisjonen. Siden rapporteringen innen regnskap følger regnskapsåret, har FDR tidligere hatt vansker med en felles rapportering av de to områdene. Etter sekretariatets mening er det derfor positivt at revisjonen nå legger fram en egen rapport om forvaltningsrevisjonsarbeidet i 2013.

FDR skriver i rapporten at de innen utgangen av 2013 leverte til sammen 14 prosjekter til kontrollutvalgene i Follo, hvorav fire var restoppdrag fra 2012. Det ene var rapporten om Prosjektstyring i Frogn. Kontrollutvalget i Frogn bestilte to forvaltningsrevisjoner i 2013. Rapporten om Psykisk helsearbeid for unge ble levert i 2013, mens rapporten om Samhandlingsreformen foreløpig ikke er ferdigstilt. FDR peker på at det i forbindelse med valg av prosjekter har vært et klarere skille mellom bestillerrollen (KU) og utfører (FDR). FDR mener generelt at de prosjektene som velges i mange tilfeller kunne vært spissere vinklet. Revisjonen ser positivt på samarbeidet med utvalgene i 2013, men har ambisjon om å gi mer informasjon om endringer av innhold og framdrift i 2014.

Revisjonen skriver at det i 2013 var en sterk vekst i antall bestillinger fra kommunene. Vi minner om at kommunene allerede i budsjettet for 2012, økte tilskuddene til FDR for at tre stillinger i selskapet skulle øremerkes til forvaltningsrevisjon. Omfanget av leveranser fra FDR ble ikke økt tilsvarende for deltakerkommunene totalt sett. Vi vil også føye til at flere

kontrollutvalg vedtok mål og problemstillinger for prosjektene i 2013 allerede høsten før. Sekretariatet har lagt opp til dette for å bidra til at prosjektene kan starte 1.1.2014.

Revisjonen opplyser i en e-post til sekretariatet at normal tid per årsverk er 1575 timer. Tre årsverk blir til sammen 4725 timer. Pga. vakanser o.a. var tilgjengelig revisjonstid i 2013 på 3744 timer. Sekretariatet tolker tallene i rapporten slik, at revisjonen brukte mellom ca. 3000 og 3200 timer til å arbeide med forvaltningsrevisjonsprosjekter dette året. Dette utgjør mellom 65 – 70% av totaltiden for tre årsverk. Resterende tid er medgått pga sykdom og fellestid (mer generelt arbeid tilknyttet forvaltningsrevisjon). I tillegg ble prosjekt gjennomført med innleid hjelp. (tilsvarende ca. 250 timer?)

Årsrapporten beskriver de utfordringer som selskapet har som følge av sykefravær, vakante stillinger mv. Dette må være selskapets eget ansvar å håndtere, og leveransene til kontrollutvalgene bør i minst mulig grad bli skadelidende. Kontrollutvalgets fokus bør være på å se til at bestillingene kommer til rett tid og med god kvalitet og at kommunen i rimelig grad får igjen for de ressursene som den har bevilget til forvaltningsrevisjon. Frogn mottok én av to bestilte rapporter i 2013.

Utvalgene bør raskt få informasjon om eventuelle problemer og det kan eventuelt vurderes en tilbakeføring av ubrukte midler. På denne måten kan utvalgene velge å kjøpe enkelte prosjekter andre steder.

Revisjonen ønsker seg mer spissede prosjekter med færre problemstillinger. Da kan de gå dypere inn i den enkelte problemstilling. FIKS kan ikke se at prosjektene generelt har hatt for mange problemstillinger i forhold til revisjonens planlagte timeforbruk. Det vil være interessant om revisjonen kan synliggjøre hvordan de kan gå dypere inn i enkelte prosjekter gjennom færre problemstillinger.

FIKS mener kontrollutvalget bør ta opp eventuelle problemer som revisjonen har med å få innhentet data og få svar på høringer hos kommunens kontaktperson/rådmannen. Formen på dette bør vurderes ut fra situasjonen i den enkelte kommune og etter initiativ fra revisjonen.

FIKS vil peke på at flere av prosjektene har blitt gjennomført i to eller flere av kommunene i 2013. Sett over tid har de fleste prosjektene blitt gjennomført i flere av deltakerkommunene. Vi savner en rapportering av de synergieffektene dette burde gi.

Sekretariatet vil for sin del konkludere med at revisjonen har levert forvaltningsrevisjonsrapporter av jevnt god kvalitet, jf. kontrollutvalgas bestillinger. Omfanget av leveranser har økt og revisjonen jobber systematisk for å ta igjen etterslep. Tilgjengelig prosjekttid i forhold til kommunenes bevilgninger må imidlertid økes vesentlig. Det må bli selskapets ansvar å sørge for at kapasiteten blir opprettholdt gjennom året.

Ås, 24.3.2014

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Skannet 20.01.2014

FOLLO DISTRIKTSREVISJON Org. nr. 874 644 412 MVA

DELTAKERKOMMUNER: ENEBAKK - FROGN – NESODDEN - OPPEGÅRD - SKI - ÅS

MOTTATT
20 JAN 2014

Kontrollutvalget i Enebakk kommune
Kontrollutvalget i Frogn kommune
Kontrollutvalget i Nesodden kommune
Kontrollutvalget i Oppegård kommune
Kontrollutvalget i Ski kommune
Kontrollutvalget i Ås kommune

v/ FIKS
Postboks 195
1431 Ås

J.nr. 06/14 Ski, 15. januar 2014

ÅRSRAPPORT 2013 - FORVALTNINGSREVISJON

1. Generelt

Basert på antall bestillinger fra kontrollutvalgene, var det et stort behov for forvaltningsrevisjon i 2013 i de kommunene revisjonen betjener. Dette innebar en vekst i antall rapporter fra tidligere år. Revisjonen la i sin gjennomføringsplan opp til å imøtekomme denne utfordringen. I alt ble det lagt opp til at 14 prosjekter skulle leveres, samt at det eksisterte noen overliggere fra 2012 som måtte sluttføres.

Revisjonen vurderte denne gjennomføringsplanen som ambisiøs. Planen bygde på forutsetninger om tilstrekkelige interne ressurser gjennom året, justeringer i metode for gjennomføring av prosjekter, en viss begrensning i prosjektenes problemstillinger samt at kommunene også responderte som forventet på de innspill revisjonen var avhengige av i gjennomføringen av de enkelte prosjekter. Det var derfor knyttet betydelig risiko til gjennomføringsplanen, noe revisjonen også har gitt uttrykk for i ulike sammenhenger. Planen ble presentert i møte med FIKS 17. januar 2013. Revisjonen har også fremholdt at målet var å få alle rapporter levert i 2013 og at enkelte rapporter nok ikke ville bli behandlet før i 2014.

Revisjonen hadde ved inngangen til 2013, tre forvaltningsrevisorer. Leder for forvaltningsrevisjonen ivaretar også oppgaver som assisterende revisjonssjef, og en av revisorene har også oppgaver innenfor regnskapsrevisjonen. Revisjonssjefen er oppdragsansvarlig revisor og ivaretar i særlig grad kvalitetssikring av rapporter før disse godkjennes.

En av revisorene sa opp sin stilling fra 1. februar 2013. Revisjonen valgte å tilby en av regnskapsrevisorene å overta denne stillingen fra mai 2013. Fra 1. februar hadde

Follo distriktsrevisjon
Postadresse: *Postboks 3010, 1402 SKI* *Telefon:* *64 87 87 60* *E-mail:* *revisjonen@follodr.no*
Besøksadresse: *Parkaksen 6, SKI* *Telefaks:* *64 87 86 16* *Web:* *www.follodr.no*
Bankkonto: *1644.08.41566*

revisjonen derfor kun to revisorer å spille på for å gjennomføre oppdragene, og ble først fulltallig igjen på forsommeren (glidende overføring fra medio mai). En av revisorene var dermed ny i rollen som forvaltningsrevisor.

2. Produksjon 2013

Kapasitet
Med fratrekk for ferie, anslått annet fravær og interntid, ga dette en beregnet tilgjengelig revisjonstid på 3450 timer. For planleggingsformål anslo revisjonen at et standardprosjekt som norm burde kunne gjennomføres innenfor 250 timer, noe som tilsa levering av nærmere 14 prosjekter.

Ut fra en enkel tommelfingerberegning, skulle dette gi 3 prosjekter til Ski kommune og Oppegård kommune, og 2 prosjekter til hver av de øvrige kommunene.

Restoppdrag fra 2012
Ved inngangen til 2013, hadde revisjonen noen 2012-prosjekter som måtte ferdigstilles i 2013. Dette gjaldt følgende prosjekter:

- NAV Oppegård.
- Internkontroll Enebakk.
- Prosjektstyring Frogn.
- Barnevern Nesodden.

I sum er det medgått 420 timer til disse prosjektene i 2013. Noe av tidsforbruket skyldes påløpt ekstratid fordi andre måtte overta og ferdigstille to av prosjektene etter revisoren som sluttet. Ett av prosjektene måtte følges opp med ekstraundersøkelser før KU sluttbehandlet rapporten.

Fellestid
Tid til felles planlegging, og koordinering, samt tidsbruk som ikke knytter seg opp mot det enkelte prosjekt, utgjør totalt 270 timer. Dette gjelder tid medgått til felles planleggingsarbeid, ulike koordineringsmøter, statusmøter og oppfølgingsmøter, enkelte av møtene i kontrollutvalg og kommunestyre, forberedelser og gjennomføring av kvalitetskontrollen, o.a.

Interntid
Det bemerkes at revisjonen har hatt et betydelig høyere sykefravær blant forvaltningsrevisorene enn hva som var forventet. Samlet sykefravær utgjør 383 timer.

Andre oppdrag
Det er utført et ekstra oppdrag som gjaldt slamanlegget for Nordre Follo renseanlegg, enkelte tilleggsarbeider på eldre prosjekter samt påløpt timer på oppdrag som ble kansellert. Dette utgjør i sum 55 timer.

Tilførte ressurser
For å kompensere for bortfallet av kapasitet, ble det gjennomført ett prosjekt med innleid bistand fra Nedre Romerike distriktsrevisjon, men med Follo distriktsrevisjon som ansvarlig. Dette samarbeidet fungerte bra. Det er likevel slik at dersom FDR skal stå som

ansvarlig for et prosjekt som andre utfører, vil det også kreve en del tidsforbruk fra FDR, i dette tilfelle vel 50 timer.

Internt er det overført 294 timer fra regnskapsavdelingen til forvaltningsrevisjonsavdelingen som støtte for å gjennomføre enkeltprosjekter.

Tilgjengelig prosjekttid for bestilte prosjekter i 2013, fremkommer slik:

Beregnet tid	3450 timer	
Tilført fra regnskapsrev.	294 timer	
Fradrag, andre oppdrag:		55 timer
Sykefravær		383 timer
Felles tid		270 timer
Etterslep fra 2012		420 timer
Tilgjengelig prosjekttid 2013		**2616 timer**

Den faktisk registrerte tidsbruken på prosjektene, er **2813 timer**. Dette innebærer at tilgjengelig prosjekttid til å gjennomføre 13 bestilte prosjekter i egen regi i 2013, i gjennomsnitt har vært 201 timer pr prosjekt, mens faktisk leverte timer tilsvarer et gjennomsnitt på 216 timer pr. prosjekt. Det understrekes at dette er basert på registreringer pr. 31. desember 2013.

3. Erfaringer fra gjennomføringen

I forbindelse med kontrollutvalgenes valg av de enkelte revisjonsprosjekter, har FIKS og FDR praktisert en arbeidsdeling som dels tydeliggjør rollene som bestiller (KU) og utfører (FDR) og dels begrenser behovet for antall deltakere fra revisjonen på utvalgenes møter. Etter denne ordningen er det FIKS som bistår utvalgene med å velge formål og problemstillinger for det enkelte prosjekt. Basert på dette valget, legger revisjonen frem en prosjektplan for prosjektet, hvor revisjonen evt. også kan foreslå endringer til problemstillingene.

Revisjonen mener generelt at de prosjektene som velges i mange tilfeller kunne vært spissere vinklet. Revisjonen har forståelse for at utvalgene ønsker å få belyst flest mulig aspekter ved en sak. Vår innvending er at prosjektene ofte blir (for) omfattende, at de blir for lite dyptpløyende og i flere sammenhenger deskriptive,- dvs. at rapporten redegjør for faktiske forhold uten at det er gode kriterier å vurdere fakta mot. Revisjonen hadde derfor gjerne sett at prosjektene fokuserte skarpere på en avgrenset problemstilling og gikk dypere inn i denne. Vi tror også at nytten av en slik tilnærming er større enn om ressursene spres for å dekke alle aspekter ved en sak. Revisjonen har med vekslende hell minnet om dette ved valg av prosjekter i det enkelte utvalg.

Revisjonen har hatt som ambisjon at rapportene skulle gjøres enda mer leservennlige og også kortere. Dette også på bakgrunn av ønsket om flere rapporter. For å få dette til må rapportene skrives mer "rett på sak", mindre fokus på det som ikke er et problem og mindre informative om hvordan de kommunale prosessene foregår knyttet til en problemstilling. Revisjonen må erkjenne at det fortsatt er et forbedringspotensiale på dette punkt.

Revisjonen har også ønsket å gjøre endringer i hvordan data innhentes hos kommunen ved gjennomføringen av det enkelte prosjekt. Oppstartsmøtet har vi ønsket å gjøre relativt kort, der vi mottar synspunkter fra kommunen på formål, problemstillinger og metode, samt på den

videre prosessen fremover. Dernest har vi ønsket å få tilsendt all dokumentasjon vi ikke sitter på selv, før vi gjennomfører intervjuer. Intervjuene ønsker vi å gjennomføre relativt konsentrert i tid, noe vi tror også belaster kommunen mindre. Dette krever at kommunens kontaktperson er behjelpelig med å oversende all dokumentasjon og legge til rette for de møter vi skal ha. Vår erfaring er at dette har vært en riktig tilnærming, men at det i praksis ikke alltid fungerer slik revisjonen ønsker.

I løpet av 2013 har vi erfart at etterspurt informasjon ikke er blitt oversendt, at informasjonen kommer sent, at den er ufullstendig, at kontaktperson blir oppnevnt for sent, at høringsfrister ikke er overholdt eller besvart og at faktahøringer ikke er godt nok koordinert. Dette gjør at gjennomføringen trekker ut i tid, noe som igjen påvirker løpende og/eller kommende prosjekter i andre kommuner fordi tidsplanen og den innbyrdes koordineringen mellom prosjektene må endres.

Revisjonen har generelt positive erfaringer fra samarbeidet med kontrollutvalgene i 2013. Revisjonen erkjenner at det er viktig å informere kontrollutvalgene om forhold som kan bety endringer i prosjektenes innhold og fremdrift. Revisjonen har som ambisjon å gjøre dette bedre i 2014.

4. Status leveranser pr 31. desember:

- 2012-prosjektene er kvittert ut (4).

- Ferdige prosjekter (10):

Ås:	Vedlikehold av bygg (Høringsfrist: 18. desember- ikke mottatt pr 15. januar)
Frogn:	Psykisk helsearbeid for unge.
Ski:	NAV.
Oppegård:	Barnevern, Psykisk helsearbeid for unge, VAR.
Enebakk:	NAV, Barnevern.
Nesodden:	Hjemmetjenesten, Økonomistyring.

- Pågående prosjekter(3)

Ås:	NAV.
Frogn:	Samhandlingsreformen.
Ski:	Prosjektstyring av kommunale byggeprosjekter.

- Utsatt (1):

Ski:	"Økonomi, omorganisering, IKT".

NAV- prosjektet i Ås pågår og faktadelen forventes ferdigstilt i januar 2014.
Prosjektstyring, Ski pågår, men innhenting av informasjon har vært mer krevende enn antatt. Revisjonen har som målsetting at faktadelen skal være ferdig innen utløpet av januar 2014.

De to resterende prosjektene representerer imidlertid en utfordring. Samhandlingsreformen har ikke hatt forventet fremdrift, bl.a. pga. uforutsett sykefravær. Det er foreløpig uvisst når denne kan ferdigstilles. Prosjektet "Økonomi, omorganisering og IKT" er påbegynt, men midlertidig stanset pga. manglende kapasitet.

Det vises ellers til vedlegg 1 for omtale av funn og anbefalinger for det enkelte prosjekt.

5. Konsekvenser for gjennomføringen i 2014

Revisjonen vil prioritere å ta igjen etterslepet fra 2013. Det kan bli aktuelt å leie inn ekstra kapasitet for å komme ajoúr med dette.

Revisjonen har som ambisjon at kontrollutvalgene skal få bedre informasjon om evt. avvik fra innhold og fremdrift i de enkelte prosjekter.

Dernest tilsier våre erfaringer at vi fortsatt må ha fokus på metode for gjennomføring av enkeltprosjekter og samarbeidet med den enkelte kommune. Det samme gjelder lengden av rapportene, noe som også henger sammen med utformingen av og antall problemstillinger.

6. Kvalitetskontroll

Follo distriktsrevisjon ble i 2013 valgt ut for obligatoriske kvalitetskontroll av NKRF. I rapporten etter utført kvalitetskontroll ble det konkludert med at " *ut fra en samlet vurdering, gjennomfører enheten etter min mening forvaltningsrevisjon i samsvar med lover, forskrifter og god kommunal revisjonsskikk*".

Kvalitetskomiteen i NKRF sin konklusjon ble "Godkjent". Det var ikke tilføyd merknader til konklusjonen.

7. Andre forhold med betydning for 2014

Kapasiteten til å gjennomføre forvaltningsrevisjon i 2014, er for tiden noe uavklart. Revisjonen vil følge opp dette nærmere i et allerede planlagt møte med FIKS 11. februar 2014.

Steinar Neby
Statsautorisert revisor
Revisjonsjef

Bjørn Tore Nedregård
Avdelingsleder for
forvaltningsrevisjon

Vedlegg 1: Prosjekter, hovedfunn og anbefalinger

Kommune og prosjekt	Viktige funn og konklusjoner	Viktige anbefalinger
Frogn		
• Samhandlingsreformen	Ikke ferdigstilt.	
• Psykisk helsearbeid	Kommunen tilbyr en rekke forebyggende tjenester, men revisjonen mener at et helhetlig ansvar bør tydeliggjøres. Kommunen kan forbedre sine rutiner for oppnevning av koordinatorer og utvikling av individuelle planer.	Vurdere om organiseringen av psykisk helsearbeid for unge bør forankres sterkere i kommunens ledelse. Opplæring av koordinatorer og tilrettelegging for utvikling av individuelle planer.
Ski		
• NAV	Samarbeidsavtalen med NAV Akershus er ikke evaluert. Rapportering til kommunen og samarbeid med kommunale ledd fungerer tilfredsstillende. Mangler innenfor internkontroll og risikovurderinger. Brukerrådet er lite aktivt. Utgifter til økonomisk sosialhjelp er redusert i samsvar med fastsatt mål.	Utarbeide IK-system. Kompetanseheving og evaluering av samarbeidsavtalen med NAV Akershus.
• Økonomi,omorganisering, IKT	Ikke ferdigstilt.	
• Prosjektstyring av kommunale bygg	Ikke ferdigstilt.	
Oppegård		
• Psykisk helsearbeid	Kommunen driver et omfattende arbeid, men revisjonen mener dette er for svakt koordinert.	Kommunen bør vurdere om psykisk helse for unge bør forankres sterkere i kommunens ledelse.
• Barnevern	Færre fristoversittelser i meldings- og undersøkelsessaker. Samarbeidet med politiet kan forbedres.	Oppdatere samarbeidsavtaler, utarbeide avtale med politiet, følge opp fristoverskridelser.
• VAR	Utgifter til drift av bygninger kan være belastet med for mye i selvkostregnskapet, henførbare kostnader noe for lite.	Belaste henførbare kostnader etter ny modell, inkludere kapitalkostnader, vurdere om rehabilitering av rør er drift eller investering.

Enebakk		
• Barnevern	Kommunen ønsker å redusere kostnadene til hjelpetiltak, noe revisjonen er tvilende til. Tilbakemelding til off. melder kan ivaretas bedre, tiltaksplaner mangler og kan forbedres mht. mål og evaluering. Antall tilsyns- og fosterhjemsbesøk er ikke iht. lovkrav.	Flere samarbeidsavtaler, spesielt med skolene, sikre tilbakemeldning til off. melder, bedre rutiner tiltaksplaner, sikre lovbestemt antall tilsyns- og fosterhjemsbesøk.
• NAV	NAV er ikke inkludert i kommunens målstyringssystem, behov for et tettere samarbeide mellom NAV og enkelte andre enheter, manglende IK-system, tilbakemeldinger om manglende service, brukerrådet fungerer ikke.	Utarbeide IK-system, opprette aktivt brukerråd, Oversikt over aktuelle samarbeidspartnere.
Nesodden		
• Økonomistyring	Modellen for rammebudsjettering har en del iboende svakheter ift. å gi god styringsinformasjon. Kommunalsjefenes rolle ift. økonomiske saker er noe uklar, flere virksomhetsledere mener de har et urealistisk budsjett. Mangler på skriftlige rutiner på økonomiområdet, ikke jevnlig evaluering av rutinene. Virksomhetslederne opplever omorganiseringen som positiv hva angår økonomifunksjonen.	Endre budsjettprosessen mot fokus på oppgaver, tydeliggjøre kommunalsjefenes rolle, avklare hvordan realismebegrepet skal forstås, utarbeide skriftlige rutiner.
• Hjemmetjenesten	Det følger ikke ressurser med oppdragene. Tjenesten er rammefinansiert. Mangler ved internkontroll og kvalitetssystem.	Vurdere oppdragsfinansiering. Utarbeide helhetlig og dokumentert internkontrollsystem og system prosedyrer i tråd med kvalitetsforskriften.
Ås		
• NAV	Ikke ferdigstilt	
• Vedlikehold av bygg	Ikke vedtatt målsettinger for vedlikeholdsarbeidet, ikke tilstrekkelig verdibevarende vedlikehold, etterslep anslått til 110 mkr. Akuttbehov styrer vedlikeholdsarbeidet, for lavt budsjettnivå til å ivareta verdibevarende vedlikehold	Utarbeide mål og strategier, rapportere på målsettinger. Vedlikeholdet må tilpasses behovet,
Overliggere fra 2012		

• Oppegård: NAV	Politisk utvalg fører ikke tilsyn, ulike rutiner for tildeling av boliger internt i kommunen, mangler ved tilgjengelighet og informasjon, mange IT-systemer, statlige ansatte kan bli bedre på kommunale systemer, vanskelig å rekruttere til brukerråd	Større involvering fra politisk utvalg, lage felles retningslinjer for tildeling av bolig, gjennomføre risikoanalyse, bedre informasjon og veiledning
• Enebakk: Internkontroll	De etiske retningslinjene holdes ikke levende ved alle enheter. Utfordrende å skaffe kompetanse. Delegeringsreglementet er lite klargjørende. Ingen målstruktur for kommunen som helhet. Avvikssystemet registrerer ikke driftsavvik. Målstyring skal innføres. Mangler ved skriftlige rutiner innen økonomiområdet, samt ved kontroll av tilgangskontroller.	Innføre et helhetlig IK-system, påse oppfølging av etiske retningslinjer, vurdere om bevilgningsreglementet bør fornyes, vudere behovet for endringer i budsjett og rapporteringsprosessen, påse at finansreglementet blir vedtatt årlig.
• Nesodden: Barnevern	Mangler strategi for det forebyggende arbeidet, samarbeidsavtaler med tannleger og leger bør utvikles, manglende evaluering av tiltaksplaner, enkelte mangler ihht. IK-forskriften.	Utarbeide plan for det forebyggende arbeid, utvikle bedre samarbeidsrutiner, sørge for at tiltaksplaner er gyldige. Forbedre IK-rutiner.
• Frogn: Prosjektstyring	Nye retningslinjer har en tydelig beskrivelse av ansvarsforhold, roller og organisering. Prosjekter som omfattes av den nye modellen for prosjektstyring ser ut til å følge den.	Avklare hvilke prosjekter som skal følge den nye prosedyren samt rapporteringsrutiner for økonomi. Utarbeide rutiner for styring av investeringsprosjekter som faller utenom.

Frogn kontrollutvalg

Frogn KU-11/14
Valg av revisjonsordning i Frogn

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00053-1
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		11/14	31.03.2014

Sekretariatets innstilling:
Saken legges frem uten innstilling.

Vedlegg:
Valg av revisjonsordning i Frogn kommune, Uttalelse fra Frogn kommune .pdf

SAKSUTREDNING:

Bakgrunn

Kontrollutvalget behandlet i sitt møte den 10.februar 2014 sak 6/14 Valg av revisjonsordning i Frogn kommune. Utvalgets vedtak lød som følger: «***Saken utsettes. Leder orienterer kommunestyret om kontrollutvalgets foreløpige behandling.»***

Under diskusjonen ble det lagt vekt på at man ønsket flere detaljer om priser ved privat revisjon samt priser knyttet til arbeidet med selve konkurranseutsettingen.

Sekretariatet har på bakgrunn av dette laget en tilleggsutredning for å belyse innspill og spørsmål som kom opp under diskusjonen i forrige møte.

Priser og erfaringer fra flere kommuner:

FIKS har vært i kontakt med kontrollutvalgssekretariater i Buskerud, Vestfold og Hordaland Prisene som oppgis i det følgende er alle eks. mva.

Vestfold

Prissammenligning – Frogn, Nøtterøy, Tjøme og Tønsberg			
Kommune	Innbyggertall	Budsjett revisjon 2014	Antall forvaltningsrev
Frogn	**Ca 15.000**	**998 000**	**2**
Nøtterøy	Ca 21.000	721 000	2
Tjøme	Ca 5 000	233 000	1
Tønsberg	Ca. 41.000	1 165 000	3

Av 11 kommuner som Vestfold interkommunale kontrollutvalgssekretariat (VIKS) jobber for, har de 3 ovennevnte kommunene privat revisor. De konkurranseutsatte revisjonstjenestene i 2006, den gang vant KPMG konkurransen. Da tjenestene ble konkurranseutsatt på nytt etter

fire år valgte de Deloitte. De samme tre kommunene skal i 2014 igjen konkurranseutsette revisjonstjenestene.

Buskerud

Prissammenligning Frogn og Røyken					
Kommune	Innbyggertall	Regnskapsrevisjon 2012	Forvaltningsrev	Totalt 2012	Antall forvaltningsrev
Frogn	**Ca 15.000**			**884 000**	**2**
Røyken	Ca. 21.000	361 000	200 000–250 000 per stk	811 000*	2

Røyken kommune har konkurranseutsatt revisjonstjenestene siden 2011. De valgte BDO som regskapsrevisor og Deloitte som forvaltningsrevisor. Kontrollutvalgssekretariatets i Buskerud sin generelle erfaring er at de må betale mellom 200 000 og 250 000 per forvaltningsrevisjon.

*For å gi et sammenligningsgrunnlag har vi beregnet kr. 450 000 for to forvaltningsrevisjoner og ender da på en totalpris på 811 000. Dette er et anslag og ikke regnskapstall.

Hordaland

Prissammenligning - Frogn, Bømlo og Kvam			
Kommune	Innbyggertall	Budsjett revisjon 2014	Antall forvaltningsrev
Frogn	**Ca 15.000**	**998 000**	**2**
Bømlo	Ca. 12.000	692 000	Inkl. 400 timer
Kvam	Ca 9.000	469 000	Inkl. 250 timer

Bømlo og Kvam har begge konkurranseutsatt sine revisjonstjenester siden 2005. De har siden den gang ikke vurdert å gå tilbake til kommunal revisjonsordning.

Tilleggskostnader forbundet med konkurranseutsetting

FIKS har flere års erfaring med konkurranseutsetting av revisjonstjenestene i Vestby og har opparbeidet rutiner for denne type arbeid. På bakgrunn av de erfaringene vil vi anslå at en eventuell konkurranseutsetting av revisjonstjenestene i Frogn i arbeidstid vil innebære:

> **14 dagsverk** – Utarbeide konkurransegrunnlag for regnskapsrevisjon, gjennomføre anbudsrunde og lage saksutredning med innstilling til kontrollutvalget. Arbeidet utføres en gang hvert fjerde år. FIKS antar at dette lar seg gjøre innenfor dagens rammer. Vi forutsetter at kommuneadministrasjonen yter praktisk bistand og

kvalitetssikring av konkurransegrunnlaget, eventuelt at bistand innhentes via kommunen fra advokater med spisskompetanse innen offentlig innkjøp. Vi anslår at ekstern bistand vil beløpe seg til om lag kr. **30.000,-**

I tillegg vil det være mer arbeidskrevende for FIKS å samarbeide med flere revisjonsselskap.

4 dagsverk – Utarbeide konkurransegrunnlag for forvaltningsrevisjon, gjennomføre anbudsrunde og lage saksutredning med innstilling til kontrollutvalget. Arbeidet utføres hvert år.

FDR sin rolle ved konkurranseutsetting

Dersom Frogn kommune velger å konkurranseutsette revisjonstjenestene betyr det samtidig at de må si opp sitt deltakerforhold i FDR.

Dersom FDR selger tjenester etter en konkurranseutsetting i et omfang større enn ca 20% av de totale driftsinntektene, medfører det at hele virksomheten kan bli momspliktig. Etter vår vurdering er det derfor lite sannsynlig at FDR vil levere inn tilbud ved en eventuell konkurranseutsetting av det omfanget det her er snakk om.

Sekretariatets vurdering

Prismessig viser vår gjennomgang at privat regnskapsrevisjon ofte ligger lavere i pris enn FDR. Prisen på forvaltningsrevisjon kan derimot variere, avhengig av avtalene. Når det gjelder kvalitet, er FIKS sin oppfatning at forvaltningsrevisjonsrapportene som Vestby får etter konkurranseutsetting er like gode som FDR sine rapporter. FIKS antar at kvalitet/pris på forvaltningsrevisjonsrapporter fra private aktører også er avhengige av avtalen som inngås med disse selskapene.

FDR er et lokalt forankret selskap der refusjonskrav til kommunene baserer seg på selvkostprinsippet. De private aktørene har som regel ikke en slik forankring og har fortjeneste som motiv i sitt arbeid.

Når det gjelder kvaliteten på regnskapsrevisjonen viser vi til at all revisjon skal utføres i.h.t god kommunal revisjonsskikk, noe som reguleres gjennom lov, forskrift samt nasjonale og internasjonale revisjonsstandarder. Vi minner her om vår forrige utredning som viser at både Frogn med FDR og Vestby med privat revisor er fornøyd med tjenestene de mottar.

Vi mener at det må ses som et uttrykk for tilfredshet med private ordninger, når kommunene som har valgt konkurranseutsetting velger å fortsette med denne løsningen. Vi viser spesielt til kommunene Kvam og Bømlo som har hatt ordningen i nærmere 10 år.

Ås, 24.mars 2014

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Frogn kontrollutvalg

Frogn KU-6/14
Valg av revisjonsordning i Frogn kommune

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00086-1
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		6/14	10.02.2014

Sekretariatets innstilling:
Saken legges fram uten forslag til innstilling.

Vedlegg: Uttalelse fra Frogn kommune om samarbeid FDR

Saksfremstilling

Bakgrunn

Kommunestyret i Frogn fattet i møtet den 9.12.2013 følgende vedtak:

> *Kommunestyret ber kontrollutvalget utrede om ulike alternativer for revisjon av kommunen og legge fram innstilling om valg av revisjonsordning*

Som det går fram av kommunestyrevedtaket, ber kommunestyret om en utredning av alternative revisjonsordninger. Området er regulert i kommuneloven §78 nr.3 og er utdypet i forskrift om kontrollutvalg §16:

> ***§ 16. Valg av revisjonsordning. Valg av revisor***
> *Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.*
>
> *Dersom kommunestyret eller fylkestinget vedtar å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonen, foretar kommunestyret eller fylkestinget selv valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget.*
>
> *Valgt revisor tjenestegjør inntil ny revisor er valgt av kommunestyret eller fylkestinget.*

1.Beskrivelse og vurdering av dagens revisjonsordning i Frogn kommune

Frogn er i dag deltakerkommune i Follo Distriktsrevisjon (FDR), sammen med Oppegård, Ski, Enebakk, Nesodden og Ås. Styret består av en representant for hver kommune valgt av kommunestyret. Follo distriktsrevisjon arbeider per dags dato i medhold av kommunelovens § 27 om interkommunalt samarbeid. I 2013 ga samtlige kommunestyrer i deltakerkommunene sitt samtykke til å omdanne FDR til et IKS selskap. FDR er nå i prosess med å bli omdannet til et IKS. Eksakt tidspunkt for overgangen er foreløpig ikke fastsatt, men skjer trolig i løpet av 2014. Når FDR blir et IKS forutsetter dette et representantskap som eierorgan.

1.1 Kompetanse

FDR har som primært formål å utføre regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for eierkommunene. I tillegg reviderer de annen kommunal virksomhet i Follo, herunder syv kirkelige fellesråd og 13 menighetsråd og en lang rekke stiftelser og legater hjemhørende i Follo. Selskapet har også noen foreninger blant sine klienter. FDR har kontorsted i Ski og teller 10 ansatte. Selskapet ledes av statsautorisert revisor Steinar Neby som har 25 års praksis fra både privat og kommunal revisjon. Regnskapsrevisjonsavdelingen består av seks regnskapsrevisorer med bred og lang erfaring både fra privat og kommunal sektor. Forvaltingsrevisjonsavdelingen består av tre ansatte. To av disse har i flere år arbeidet som forvaltningsrevisorer i selskapet. Ellers kan de blant annet vise til bakgrunn i regnskapsrevisjon og internrevisjon i forsvaret.

Distriktsrevisjonen har en løpende tett dialog med regnskaps- / og økonomiavdelingene i deltakerkommunene. De er opptatt av å tilføre kommunene kunnskap og kompetanse i forhold til å oppnå en presis og informativ regnskapsavleggelse og innrapportering. Ved behov tilbyr de også mer formelle kurs for kommunens ansatte.

1.2 Kostnader

FDR finansieres ved at alle deltakende kommuner årlig innbetaler sin andel av netto driftskostnader i selskapet etter folketall. Et eventuelt mindreforbruk kommer deltakerkommunene senere til gode, gjennom et lavere tilskudd. For 2014 utgjør Frogn kommunes andel en budsjettert sum på kr. 998 000 for revisjonstjenestene. Styret i FDR gjennomfører et årlig dialogmøte med eierne som skal gi innspill til budsjettprosessen innen 30.6 hvert år. Styret i FDR vedtar deretter budsjettet, før hvert kontrollutvalg innstiller om sin kommunes andel overfor kommunestyret.

Rammene til forvaltningsrevisjon fordeles mellom kommunene ved at det totale antall timer fordeles i forhold til folketallet i den enkelte kommune. Frogn får etter denne beregningen to forvaltningsrevisjonsprosjekter per år.

1.3 Administrasjonens erfaringer med FDR

Frogn kommune har avgitt følgende uttalelse om sitt samarbeid med FDR: (vedlegges også som eget brev)

Samarbeidsklimaet mellom Frogn kommune og FDR oppleves som konstruktivt og godt innenfor alle ovennevnte områder. Spesifikt om de ulike områdene:

- Regnskapsrevisjon – Samarbeidet har vært bra og har utviklet seg til å bli mer koordinert og det tilbys rådgivning, kurs i forkant av regnskapsavslutningen. Revisjon av regnskapene for Kirkelig fellesråd og Søndre Follo Brannvesen har tidsmessig vært utført for sent for å oppnå et optimalt samarbeid på disse områdene.
- Generell rådgivning – Ved spørsmål blir disse besvart raskt og om revisjonen ikke har kompetanse selv blir informasjon innhentet slik at Frogn kommune får et tilfredsstillende svar. Revisjonen tar få initiativ utenfor de faste arbeidsområdene regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og attestasjonsoppdrag.
- Forvaltningsrevisjon – Samarbeidsforholdet oppfattes som ryddig og konstruktivt knyttet til disse sakene.

- Annet – Attestasjonsoppdrag, kontroll av merverdiavgift/momskompensasjon: I forbindelse med merverdiavgiftskompensasjon, merverdiavgift og andre regnskapsfaglige spørsmål er det god dialog mellom FDR og regnskapstemaet på Økonomi. FDR gir råd og veiledning som er til økonomisk gunst for Frogn kommune, (eksempelvis bruk justeringsreglene for merverdiavgift på prosjektet gjestehavna).

2. Alternativer for organisering av revisjonen

Ifølge kommuneloven § 78 nr. 3 kan kommunestyret velge mellom følgende tre alternative revisjonsordninger:

- Ansette egne revisorer
- Delta i interkommunalt samarbeid/selskap
- Kjøpe hele eller deler av revisjonstjenestene i markedet.

2.1 Ansette egen revisor

Kommunen kan ansette egne revisorer til å dekke kommunens behov for revisjonstjenester, men er en ordning som synes å være på vei ut. I 2009* var det kun 7 kommuner som hadde en slik ordning. Med små enheter blir kommunen sårbar ved sykdom eller når revisor slutter. Et lite faglig miljø kan svekke kvaliteten på arbeidet og øker faren for høy gjennomtrekk i disse stillingene.

Med den direkte tilsettingen og den nære fysiske plasseringen til kommunens forvaltning stilles det også spørsmål ved uavhengigheten til disse revisorene. En fordel med denne ordningen er at revisor lett kan tjene som rådgiver for kommunen, jf. likevel de klare begrensninger som gjelder for slik rådgivning iht revisjonsforskriftens Kap. 6, som sikrer revisors uavhengighet

*Sintef sluttrapport fra 2009: «Evaluering av konkurranseutsetting av kommunale revisjonstjenester...»

2.2 Delta i interkommunalt samarbeid/selskap

De aller fleste av landets kommuner har valgt å samarbeide med andre kommuner om en revisjonsordning, og i 2009* hadde 416 kommuner valgt et interkommunalt samarbeid om revisjon Disse er enten organisert etter § 27 i kommuneloven eller som et interkommunalt selskap.

Kommunen kan søke om deltakelse i et allerede etablert selskap som drives i egenregi. Det vil bety et samarbeid med andre kommuner i regionen, men utenfor FDR. Tilbud og service vil avhenge av det antallet kommuner som er med i samarbeidet. Her er det to alternativer, enten å fortsette i FDR eller inngå et samarbeid med en eller flere kommuner utenom FDR.

Når et interkommunalt samarbeid er opprettet for å tilgodese eiernes behov, anses dette å falle inn under begrepet egenregi, og regelverket for offentlige anskaffelser kommer ikke til anvendelse.

2.3 Kjøpe hele eller deler av revisjonstjenestene i markedet

Som det går fram av kommuneloven § 78 nr. 3, kan kommunen velge om den vil kjøpe hele eller deler av revisjonstjenesten i markedet. Kommunestyret kan altså velge å konkurranseutsette hele eller bare deler av revisjonstjenestene som kommunen har behov for. Det betyr at man for eksempel kan velge kun å konkurranseutsette regnskapsrevisjonen og beholde forvaltningsrevisjonen i den ordningen man allerede har, eller motsatt, eller man kan velge å konkurranseutsette alle revisjonstjenester.

Når en kommune ønsker å kjøpe revisjonstjenestene i markedet, gjelder regelverket for offentlige anskaffelser. Anskaffelseesregelverket skal sikre at alle offentlige anskaffelser skjer på en måte som sikrer konkurranse, god forretningsskikk, forholdsmessighet, likebehandling av leverandører, forutberegnelighet, gjennomsiktighet og etterprøvbarhet. Ved kjøp i markedet påløper transaksjonskostnader knyttet til anskaffelse, kontraktstyring og oppfølging.

Kommunestyret er etter innstilling fra kontrollutvalget forpliktet til å velge den tilbyder som i størst grad tilfredsstiller tildelingskriteriene. Tildelingskriteriene kan gå bare på pris, eller man kan i tillegg velge å trekke inn faktorer som kvalitet, leveringstid, miljøkrav m.m

Ifølge tall hentet fra Sintef sin evalueringsrapport fra 2009 om konkurranseutsetting av kommunal revisjon hadde da 26 av landets 428 kommuner valgt å kjøpe revisjonstjenestene i markedet.

Vestby er den eneste kommunen i Follo som konkurranseutsetter revisjonstjenestene. De vedtok konkurranseutsetting i 2008, og inngikk da en avtale om levering av regnskapsrevisjon med BDO AS. Kommunestyret vedtok i 2012 å forlenge avtalen med samme selskap. I den forbindelse ga kommuneadministrasjonen i Vestby i en høringsuttalelse uttrykk for at de hadde gode erfaringer med BDO som regnskapsrevisor og anbefalte forlengelse av avtalen.

Et annet eksempel hentet fra Vestfold interkommunale kontrollutvalgssekretariatet, viser at tre av deres 11 kommuner har valgt privat revisjonsordning. Dette gjelder Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme som alle har hatt privat revisjon i åtte år. Da avtaleperioden gikk ut etter fire år, valgte samtlige å fortsette med kjøp av revisjonstjenester i markedet, dog med et annet selskap enn i første periode.

Forvaltningsrevisjonen i Vestby konkurranseutsettes hvert år og anbud innhentes fra et antall selskaper. Ordningen er arbeidskrevende både for sekretariatet og de folkevalgte organer, og man har også opplevd å ikke motta noen tilbud om å utføre prosjektene. Vestby har i slike tilfeller valgt direktekjøp fra en leverandør (BDO). Sekretariatets inntrykk er for øvrig at konkurranseutsetting av forvaltningsrevisjon har gitt gode rapporter.

2.4 Deling av ansvaret for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon

Dersom kommunen fortsetter som deltaker i FDR antar vi det vil være naturlig å hente både regnskaps- og forvaltningsrevisjon på samme sted. Med revisor direkte ansatt i kommunen eller ved konkurranseutsetting kan dette stille seg annerledes.

På samme måte som regnskapsrevisjon, er forvaltningsrevisjon også en lovpålagt oppgave. Forvaltningsrevisjon er allikevel ikke revisjon (regnskaps-) i tradisjonell forstand, men mer analyser som krever en bred faglig tilnærming. Departementet viste i odelstings-proposisjonen om kommunal revisjon til at dette arbeidet krever god innsikt i kommunal

forvaltning, men ikke nødvendigvis at de er kommunalt ansatte. Departementet pekte også på at det kan være visse fordeler med å samle hele revisjonsarbeidet i samme enhet fordi det ikke er vanntette skott mellom regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Forskriften stiller likevel kommunene fritt. Etter dette kan et alternativ til faste avtaler for forvaltningsrevisjon være en stykkprisfinansiering av enkeltprosjekter etter hvert som de vedtas. Dette kan være mest hensiktsmessig for å sikre seg den beste kompetansen til enkeltoppdrag. På den annen side utnytter en da ikke det etablerte fagmiljøet med de fordeler dette kan gi.

Det må også tas stilling til om det skal være et fast antall revisjonsrapporter per år, eller om det skal bevilges et fast beløp hvert år, slik det i praksis gjøres per i dag. Sekretariatet ser at forvaltningsrevisjon fort kan bli en salderingspost i denne sammenhengen, og mener det er viktig med klare føringer på hvor mye forvaltningsrevisjon en vil ha per år. Med dagens ordning får Frogn kommune to rapporter per år.

3. Fordeler og ulemper ved de ulike ordningene – skjematisk oversikt

	Ansette egne revisorer	Interkommunalt samarbeid	Kjøpe i markedet
Nærhet	Høy grad av nærhet i egenskap av å være kommunens egen revisjon.	Lokal forankring og sterk tilknytning til kontrollutvalgene og kommunestyrene i eierkommunene.	Få, sentraliserte tilbydere kan redusere geografisk nærhet og tilstedeværelse.
Service	God kundeoppfølging og tilgjengelighet. Stor fleksibilitet, kan møte kommunens behov på kort varsel. Kontinuitet i revisjonsarbeidet.	God kundeoppfølging og tilgjengelighet. Kontinuitet i revisjonsarbeidet.	God kundeoppfølging og fokus på god service for å beholde kunden. Fare for manglende kontinuitet i revisjonsarbeidet dersom det velges ny revisor for hver kontraktsperiode.
Innsyn	Innsynsrett i revisors arbeidspapirer. Direkte underlagt kontrollutvalget.	Innsyn basert på frivillighet eller avtale.	Innsyn basert på frivillighet eller avtale.
Uavhengighet	Uavhengighet sikret gjennom ansettelse av kommunestyret.	Uavhengighet sikret gjennom kontrollutvalget som bestiller og ytterligere ved at tjenesten er organisert utenfor kommunen.	Uavhengighet sikret gjennom kontrollutvalget som bestiller og ytterligere ved at tjenesten er organisert utenfor kommunen. Ingen kommunal eiertilknytning.
Kompetanse	Inngående kjennskap til egen kommunes	Enhetens størrelse sikrer god kompetanse.	Ofte store, internasjonale

	Ansette egne revisorer	Interkommunalt samarbeid	Kjøpe i markedet
	virksomhet. Små enheter kan ha for liten bredde i sin kompetanse.	Kommunal spesialkompetanse. Overføringsverdi mellom kommunene.	selskaper. Kompetansenivå varierer med organisatorisk nivå i selskapet. Høy generell kompetanse på partner- og managernivå. Virksomhet med hovedfokus på privat næringsvirksomhet kan gi alternative innfallsvinkler. Risiko for manglende forståelse for kommuner som politisk styrte organisasjoner.
Leveringsdyktighet	Små enheter kan ha kapasitetsproblemer. Sårbare ved sykdom og avgang.	Større enheter sikrer leveringsdyktighet. Sårbare dersom kommuner ønsker å gå ut av samarbeidet. Kan hovedsakelig bare ha eierne som kunder.	Store enheter kan gi sikre og rettidige leveranser. Mindre sårbare ved tap av kontrakter pga privat sektor som marked.
Økonomi	Bestemmes av de ansattes lønnsnivå. Kommunal sektor er ikke lønnsledende. Ingen profittmotiv.	Bestemmes av de ansattes lønnsnivå som bestemmes av de styrende organer hvor eierne er representert. Muligheter til å utnytte stordriftsfordeler. Ingen profittmotiv.	Konkurranse i markedet kan gi lavere pris på kjerneleveransen. Kan risikere tilleggsregninger dersom kommunen har for svak intern kontroll noe som kan føre til mindre forutsigbarhet. Økte transaksjonskostnader. Private tilbydere har ofte høyere lønnsnivå og er profittmotiverte organisasjoner.

4. Oppsummering og vurdering

Det synes som om administrasjonen i Frogn kommune generelt sett er fornøyd med tjenestene og samarbeidet med FDR. Vi antar videre at det har positive virkninger for kommunene at distriktsrevisjonen i dag reviderer seks kommuner i samme region med de muligheter for sammenligninger og overføring av erfaringer mellom kommunene som dette medfører.

En mer indirekte "kvalitet" med dagens revisjonsordning er FDR som uttrykk for et konkret samarbeid mellom kommunene i Follo. Sekretariatet antar FDR er et viktig symbol for regionens vilje til å samarbeide og at det har bidratt til å utvikle fellesskapsfølelsen blant politikere og andre i regionen.

Selv om FDR leverer sitt arbeid på en tilfredsstillende måte, kan det være nyttig at man iblant stopper opp og vurderer andre alternativer for revisjon slik Kommunestyret i Frogn har bedt kontrollutvalget om å gjøre. Av de utredede alternativene i det foregående er det etter sekretariatets mening to alternativer som peker seg ut:

1.Fortsette i FDR
2. Kjøpe revisjonstjenester i markedet.

Både pris og kvalitet er viktig ved valg av revisjonsordning og bør vurderes nøye.

4.1 Kvalitet

Medarbeidernes kompetanse og motivasjon, kombinert med gode ledere, er kanskje de viktigste kriteriene for å sikre god kvalitet på revisjonsarbeidet. Medarbeidernes adgang til etterutdanning, både gjennom kurs og i det daglige arbeidet, og en systematisk lederutvikling som foregår vil være viktig. Vi kan ikke se at det skulle være forhold som gir private og kommunale aktører ulike muligheter her. Det er dessuten åpnet adgang for private revisjonsfirmaer til å bli medlem av Norges kommunerevisorforbund (NKRF).

Gode lokalkunnskaper om den kommunale forvaltningen kan gi flere kilder for en våken revisjon og grunnlag for en god dialog med oppdragsgiverne. Dette må veies mot den fordel det kan være at det kommer inn aktører som har en noe annen erfaringsbakgrunn og som kan se ting med nye øyne. Sekretariatet er usikre på hvor viktig lokalkunnskap er i forhold til revisjonsmetodikken, og hvor lenge det eventuelt vil være en hemsko for en ny revisor.

Konkurranseutsetting av revisjonen kan føre til at både kommunestyret, kontrollutvalget og administrasjonen blir mer bevisstgjort og tydeligere i sine forventninger til revisjonen. Dette vil være nødvendig når man må spesifisere sine krav til tjenesten og foreta et valg mellom flere tilbydere. Om denne bevisstheten vil bli opprettholdt mens avtalen løper er mer usikkert. Med en bevisst holdning fra kommunen kan en oppnå det samme med distriktsrevisjonen.

Som nevnt ovenfor gir både administrasjonen i Frogn og administrasjonen i Vestby gode tilbakemeldinger på sine revisjoner. Sekretariatet kan også melde om godt samarbeid med begge revisjonsselskapene.

4.2 Pris

Å forutsi eksakte kostnader for Frogn ved en eventuell privat revisjon er ikke mulig, da disse kun fremkommer gjennom en anbudsrunde. Det er allikevel mulig å danne seg et bilde ved å sammenligne utgiftene til revisjon i Vestby kommune (kokurranseutsatt) og Frogn kommune (FDR). Vestby hadde per 1.1.13 15.605 innbyggere. Dette er 136 flere enn Frogn på samme tid, og er en kommune det er realistisk å sammenligne seg med.

Ved konkurranseutsetting må en også ta hensyn til de kostnader som påløper ved utarbeiding av konkurransegrunnlag og anbudsrunden. I tillegg kommer kostnader ved

gjennomføringen av avtalen og nye rutiner i kommunen. Slike kostnader vil komme ved hvert framtidig utløp av avtalen.

4.3 Sammenligning av Utgifter til revisjon Vestby (konkurranseutsatt) og Frogn (FDR):

Vestby kommune har en avtale med BDO om regnskapsrevisjon, mens forvaltningsrevisjon i tråd med lov om offentlige anskaffelser konkurranseutsettes hvert år. I tabellen nedenfor sammenligner vi utgiftene til revisjon i Frogn og Vestby , Regnskapstall for 2012, samt budsjett for 2013 og 2014. Både Frogn og Vestby får to forvaltningsrevisjoner per år.

	Vestby				**Frogn**
	Regnskapsrev	Forvaltningsrev	Totalt	Eks. mva	Totalt
2012	469 000	555 000*	1 024 000	819 000	884 000
2013	479 000	425 000**	904 000	723 000	965 000
2014	504 000	440 000	944 000	755 000	998 000

Merknader til tabell:

Vestby
Totalprisen inkluderer 25% mva som kommunen senere får refundert. En sammenligning må derfor baseres på pris eks. mva.

*Sum forvaltningsrevisjon dette året inkluderer overordnet analyse.

** Ved behov for mer enn to forvaltningsrevisjoner i året, vil både Frogn og Vestby måtte betale ekstra for dette. Kommunestyrene vil i slike tilfeller eventuelt vedta en ekstrabevilgning. I Vestby ble det bevilget midler til en ekstra forvaltningsrapport (Vestby Næringsselskap) i 2013. Kostnadene for denne inngår ikke i tabellen over.

Frogn
Tallet omfatter både regnskaps og forvaltningsrevisjon.

4.4 Uttreden/oppsigelse av revisjonsordning/avtale

Reglene som gjelder for uttreden er for FDR regulert i kommuneloven og IKS-loven. Disse inneholder imidlertid kun minimumsbestemmelser, og de konkrete avtalene som er inngått mellom de deltakende kommunene om samarbeidet, må også følges.

Når det gjelder oppsigelse av avtale med privat revisor gjelder spesifikasjonen som står i avtalen som inngås. Vestbys avtale med privat revisor utløper etter fire år, og kan kun sies opp ved brudd på avtalekontrakten.

FDR er som tidligere nevnt i prosess med å omdannes til et IKS selskap. Per dags dato er ikke overgangen tidfestet nærmere enn at det vil skje i løpet av 2014. Reglene om uttreden av FDR gjengis derfor her både i forhold til gjeldende avtale og i forhold ny selskapsavtale.

I vedtekter for Follo distriktsrevisjon (§ 27) står det følgende om uttreden:

«§ 14 Uttreden
Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsel til styret si opp sitt deltakerforhold il selskapet og kreve seg utløst av dette.»

I selskapsavtalen for Follo Distriktsrevisjon IKS, står det følgende om uttreden:

«§ 17 Uttreden
Den enkelte deltaker kan med 12 måneders skriftlig varsel til styret si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av dette, jfr. Lov om interkommunale selskaper § 30. Uttreden kan kun skje per 31.12.....».

5. Avslutning/konklusjon

Vestbys kostnader baserer seg på en anbudskonkurranse i 2009. Det er umulig å si om Frogn vil kunne oppnå de samme betingelsene i 2015.

Når det gjelder uttreden av FDR kontra oppsigelse av avtale med privat revisor vil det gjelde ulike regler. Oppsigelse fra FDR vil uansett selskapsform være på om lag ett år. Oppsigelse av avtale etter konkurranseutsetting kan kun gjøres ved kontraktsbrudd. Ellers utløper kontrakten etter fire år, vanligvis med mulighet for videreføring på inntil to år.

6. Alternative innstillinger

Saken legges frem uten innstilling, men for å hjelpe utvalget med å formulere et vedtak legger vi frem to alternative forslag basert på de to, etter sekretariatets syn, mest aktuelle alternativene. Vi gjør oppmerksom på at alternativ 2 tar utgangspunkt i FDR som et § 27-selskap.

Alternativ 1:
Kontrollutvalget har gått gjennom ulike alternativer for revisjonsordninger og ser det som mest formålstjenelig å opprettholde sitt medlemskap i Follo Distriktsrevisjon.
Saken legges frem for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret velger å fortsette samarbeidet med Follo Distriktsrevisjon.

Alternativ 2:
Kontrollutvalget har gått gjennom ulike alternativer for revisjonsordninger og ser det som mest formålstjenelig å konkurranseutsette revisjonen for Frogn kommune.

Saken legges frem for kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. *Kommunestyret velger å sette revisjonstjenesten ut på anbud fra om med revisjonsåret 2015 (fra 1.5.2015)*

2. *Kommunestyret sier opp avtalen med de andre eierkommunene som er med i Follo Distriktsrevisjon 19. mai 2014, og gjelder da fra 19. mai 2015.*

3. *Anbudsrunde gjennomføres av kontrollutvalget v/FIKS. Det forutsettes at administrasjonen i Frogn kommune bistår FIKS med den praktiske gjennomføringen av anbudskonkurransen.*

4. *Kommunestyret bestemmer konkurransekriteriene og øvrige rammer for den fremtidige revisjonsordningen etter innstilling fra kontrollutvalget.*

5. *Kommunestyret foretar endelig valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget (jf. Forskrift om kontrollutvalg § 16)*

Rapporten fra Sintef som det refereres til i saksfremstillingen kan leses på:

http://www.regjeringen.no/upload/KRD/Vedlegg/KOMM/Kommunalnytt/Sluttrapport%20fra%20PWC%20og%20Sintef%20290409.pdf

Ås, 3. februar 2013

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Frogn kommune

Enhet for personal, organisasjon og politiske tjenester - Politiske tjenester

SKANNET

ARBEIDSKOPI

Follo interkommunale
kontrollutvalgssekretariat - FIKS
Pb 195
1431 ÅS

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
256/412	13/01297-6	Anne Lise Larsson	28.01.2014

Uttalelse fra Frogn kommune om samarbeidsforholdet mellom kommunen og FDR

Jeg viser til epost av 23. desember 2013, der FIKS ber om en uttalelse fra Frogn kommune vedr. samarbeidsforholdet mellom FDR og kommunen, med svarfrist den 27.januar. Uttalelsen følger nedenfor.

Uttalelse om samarbeidsforholdet herunder tjenestene FDR leverer innen regnskapsrevisjon, generell rådgivning, forvaltningsrevisjon og annet.

Samarbeidsklimaet mellom Frogn kommune og FDR oppleves som konstruktivt og godt innenfor alle ovennevnte områder. Spesifikt om de ulike områdene:

- Regnskapsrevisjon – Samarbeidet har vært bra og har utviklet seg til å bli mer koordinert og det tilbys rådgivning, kurs i forkant av regnskapsavslutningen. Revisjon av regnskapene for Kirkelig fellesråd og Søndre Follo Brannvesen har tidsmessig vært utført for sent for å oppnå et optimalt samarbeid på disse områdene.
- Generell rådgivning – Ved spørsmål blir disse besvart raskt og om revisjonen ikke har kompetanse selv blir informasjon innhentet slik at Frogn kommune får et tilfredsstillende svar. Revisjonen tar få initiativ utenfor de faste arbeidsområdene regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og attestasjonsoppdrag.
- Forvaltningsrevisjon – Samarbeidsforholdet oppfattes som ryddig og konstruktivt knyttet til disse sakene.
- Annet – Attestasjonsoppdrag, kontroll av merverdiavgift/momskompensasjon: I forbindelse med merverdiavgiftskompensasjon, merverdiavgift og andre regnskapsfaglige spørsmål er det god dialog mellom FDR og regnskapstemaet på Økonomi. FDR gir råd og veiledning som er til økonomisk gunst for Frogn kommune,

(eksempelvis bruk justeringsreglene for merverdiavgift på prosjektet gjestehavna).

Med hilsen

Harald Karsten Hermansen
Rådmann

Frogn kontrollutvalg

Frogn KU-12/14
Kurs/opplæring 2014

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00158-1
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		12/14	31.03.2014

Sekretariatets innstilling:
Saken legges frem uten innstilling om hvem som skal deltar på hvilke kurs.

Vedlegg:
FKT Fagkonferanse program 2014.pdf, NKRF - kurs 2014.pdf

SAKSUTREDNING:

I møtet den 10. februar under sak 5/14 *Deltakelse på FKTs fagkonferanse 2014,* vedtok utvalget å avvente beslutning om deltakelse, inntil programmet for konferansen forelå. Utvalget ba også om å bli forelagt en oversikt over andre aktuelle kurs i neste møte.

Vedlagt følger program til FKTs fagkonferanse i Haugesund 3. – 4. juni. Utvalgets medlemmer har fått programmet tilsendt på e-post. Leder og nestleder har meldt seg på. Innenfor rammen av budsjettet er det tatt høyde for at samtlige i utvalget kan delta på konferansen.

Vedlagt følger også en oversikt over NKRF sin kursplan for resten av året. Sekretariatet mener kurset om planlegging og gjennomføring av en forvaltningsrevisjon kan være aktuelt, og vedlegger derfor programmet for dette. Se også www.NKRF.no .

Ås, 24.3.2014

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Dag 1	Tirsdag 3. juni 2014
09.00 – 10.00	Registrering med mat
10.00 – 10.15	Åpning av konferansen. **Per Rune Vereide, styreleder FKT**
10:15 – 10.45	Velkommen til Haugesund. **Ordfører i Haugesund Petter Steen jr.**
10.45 – 11.15	Nytt fra Kommunal og moderniseringsdepartementet, forventninger og fremtidstanker. **Statssekretær Jardar Jensen, KMD**
11.15 – 11.30	Spørsmål og kommentarer fra salen
11.30 – 11.45	Pause (Kaffe)
11.45 – 12.15	Presentasjon og overlevering av veileder om høringer i kontrollutvalgene. **Wencke Sissel Olsen og Hans Blø, FKT**
12.15 – 13.00	Lunsj
13.00 – 14.00	Forvaltningsrevisjon som verktøy i kontrollarbeidet **Riksrevisor Per Kristian Foss**
14.00 – 14.15	Spørsmål og kommentarer fra salen
14.15 – 14.45	Er forvaltningsrevisjonsarbeid interessant utenfor kontrollutvalget? **Arnt – Heikki Steinbakk, Formannskapet i Stavanger**
14.45 – 15.00	Spørsmål og kommentarer fra salen
15.00 – 15.30	Samfunnstrygghet og beredskap **Haavard Stensvand, Fylkesberedskapssjef i Sogn og Fjordane**
15.30 – 15.45	Spørsmål og kommentarer fra salen
	ÅRSMØTE I FKT
15.45 – 16.00	Registrering årsmøtet i FKT med kaffe
16.00 – 16.45	Årsmøte FKT
17.15	**Sosialt arrangement**

Dag 2	**Onsdag 4. juni 2014**
08.30 – 09.00	**Filmfremvisning «Det åpne landet»**
09.00 – 10.00	Pensjonsproblematikk i kommunene. **Bjørn Brox fra Agenda Kaupang (og Kommunal Rapport)**
10.00 – 10.15	Spørsmål og kommentarer fra salen
10.15 – 10.30	Pause
10.30 – 11.15	Kommunelovutvalget, mandat, arbeid og fokus på egenkontroll **Leder av kommunelovutvalget, Oddvar Flæte**
11.15 – 11.30	Spørsmål og kommentarer fra salen
11.30 – 12.45	Lunsj og utsjekk
12.45 -13.30	Antikorrupsjon og etikkarbeid i kommunesektoren **Helge Kvamme fra advokatkontoret Selmer**
13.30 – 13.45	Spørsmål og kommentarer fra salen
13.45 – 14.15	Skråblikk **Arne Jensen, Generalsekretær Norsk redaktørforening**
14.15 – 14.30	Avslutning ved leder i FKT

MÅLGRUPPE FOR KONFERANSEN

Kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i kontrollutvalgssekretariatene, ordførere, ansatte i Fylkesmannsembetene og andre som er opptatt og interessert i kontroll og tilsynsarbeid i offentlig sektor.

PRAKTISK INFORMASJON

Konferansehotell: Rica Maritim Hotel, tlf. 52 86 30 00

Adresse: Åsbygaten 3, 55 28 Haugesund

INFORMASJON OM ÅRSMØTE

Årsmøtet er kun for medlemmer i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Medlemmer som har saker til årsmøtet, eller forslag om vedtektsendringer, må sende disse til sekretariatet innen 6 uker før årsmøtet, altså innen 22. april 2014

Styret sender ut sakspapirene 2 uker før årsmøtet, innen 20. mai.2014

Dersom din kommune / ditt sekretariat ikke er medlem i FKT, men ønsker å møte på årsmøtet med stemmerett, må innmelding skje innen 20. mai 2014

Leder i valgkomiteen: Odd Uglem, 2560 Alvdal / odd@meskano.no /
Mobil: 40037905 (jobb) / 90056442 (privat.)

Ønsker du mer informasjon eller medlemskap i FKT? Se hjemmesiden www.fkt.no eller kontakt sekretariatet.

KONTAKTINFORMASJON TIL SEKRETARIAT:

Hogne Haktorson: Tlf. 55 23 94 53 / 91 10 59 82 eller Roald Breistein: Tlf. 55 23 94 47 / 97 50 51 52

E- postadresse: fkt@fkt.no

PÅMELDING

Påmelding via FKTs hjemmeside: www.fkt.no

Bindende påmelding **innen fredag 11. april 2014.**

Ved avbud etter at påmeldingsfristen har gått ut, blir det belastet et administrasjonsgebyr på kr. 500,- i tillegg til eventuelle kostnader FKT får til hotellet. Avbud siste 14 dager før konferansen gir full deltakeravgift.

DELTAKERAVGIFT

- Deltagelse med overnatting: Kr. 5.400,- (Ikke medlem kr. 5.800,-)
- Deltagelse uten overnatting, sosialt arrangement og middag: Kr. 4.300,- (Ikke medlem kr. 4.700,-)
- FKT har reservert rom på konferansehotellet. Tildeling ut fra mottatt påmelding (først til mølla).
- Ekstra overnatting 2. – 3. juni 2014 Kr. 1.300,-

ANNEN INFORMASJON

Filmen «Det Åpne Landet»

Husk at du er i filmbyen Haugesund, på hotellet hvor Amanda prisene deles ut hvert år.
I Auditorium Lille Maritim vises en fantastisk film, som på 3 lerret presenterer regionen på en glimrende måte. Filmens varighet er 23 minutter og vises to ganger:

- Mandag. 2. juni kl. 21.00 (for dem som kommer kvelden før)
- Onsdag. 4. juni kl. 08.30.

Sosial utflukt med kongelige tilsnitt.

- Bussene henter oss utenfor hotellet kl. 17.15, og kjører til Avaldsnes i Karmøy kommune.
- I **Nordvegen Historiesenter** ønskes vi velkommen i Kongshallen. En audiovisuell Harald Hårfagre tar oss med på en reise gjennom tid og rom og forteller oss om den spennende historien på Avaldsnes
- Omvisning også i **Olavskirken** – den snart 1000 år gamle middelalderkirken som var et viktig stoppested for pilgrimene som skulle til Nidaros.
- På retur vil bussene passere **Haraldshaugen** – det kjente minnesmerket om Harald Hårfagre som samlet Norge til et rike. Tilbake på hotellet ca. kl. 19.30/19.45.
- Middag på hotellet kl. 20.30

Flyplass

Haugesund lufthavn ligger på Helganes i Karmøy kommune. Avstand 13 km.
Flybussen går til hotellet / reisetid 25-30 min. / Pris 70,- (T/R 110)
Taxi / reisetid 15-20 min. / pris ca. 350,- dagtid / ca. 450,- kveld.

NKRF-kurs 2014

Kurs - Alle kurs

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organsasjon og ledelse.

Kursfinner

Mar | Apr | Mai | Juni | Juli | Aug | Sep | Okt | Nov | Des | Jan | Feb | **Alle kurs**
Søk: Søk

Dato/tid	Frist	Kurs	Sted
18. mar - 19. mar	Snarest	Arena for forvaltningsrevisjon 2014	Quality Airport Hotel, Gardermoen
24. apr	24. mar	C.2.8 Selvkostprinsippet og prissetting av kommunale betalingstjenester - nye retningslinjer	Best Western Karl Johan Hotell, Oslo
20. mai - 21. mai	10. apr	A.2.47 Kvalitative metoder for kommunale forvaltningsrevisorer Nyhet!	Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen
16. juni - 17. juni	24. apr	NKRFs Fagkonferanse 2014	Rica Holmenkollen Park Hotel, Oslo
16. sep - 17. sep	14. aug	B.1.0 Intro - kommuneregnskap	Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen
17. sep - 18. sep	14. aug	Samling for kontrollutvalgssekretærer 2014	Best Western Karl Johan Hotell, Oslo
23. sep	21. aug	A.2.44 Intern kvalitetskontroll	Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen
23. sep - 24. sep	21. aug	A.3.10 Planlegging og gjennomføring av en forvaltningsrevisjon	Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen
14. okt - 15. okt	11. sep	A.2.39 Revisjonskriterier i forvaltningsrevisjon – hvorfor og hvordan	Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen
16. okt - 17. okt	11. sep	A.1.0 Intro - regnskapsrevisjon	Garder kurs- og konferansesenter, Gardermoen
28. okt - 29. okt	11. sep	Nasjonal fagkonferanse i offentlig revisjon 2014	Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen
4. nov - 5. nov	2. okt	Møteplass for selskapskontroll 2014	Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen
12. nov - 13. nov	9. okt	NKRFs Lederkonferanse 2014	Thon Hotel Arena, Lillestrøm
19. nov - 20. nov	16. okt	Fagtreff for regnskapsrevisorer 2014	Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen
4. feb 2015 - 5. feb 2015	18. des	NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2015	Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen Ved behov vil også Comfort Hotel RunWay, som ligger rett ved siden av Clarion, bli benyttet til overnatting.

Norges Kommunerevisorforbund © 2008-14 - Nettstedkart | Erling Storvik Design - Siteman CMS

Kurs - Revisjon - A.3.10 Planlegging og gjennomføring av en forvaltningsrevisjon

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organsasjon og ledelse.

A.3.10 Planlegging og gjennomføring av en forvaltningsrevisjon

Ifølge kommuneloven med forskrifter skal kommunens virksomhet årlig gjøres til gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kommuneloven definerer forvaltningsrevisjon som *systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.*

Regelverket krever at gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området. Norges Kommunerevisorforbund har som standardsettende organ fastsatt en egen standard for forvaltningsrevisjon - RSK 001. Denne standarden definerer innholdet i begrepet god kommunal revisjonsskikk innenfor forvaltningsrevisjonsområdet. Det er også utarbeidet en veileder for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Norges Kommunerevisorforbund tilbyr et grunnkurs i planlegging, gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon basert på kommunelovens bestemmelser, *RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon* og *Veileder i forvaltningsrevisjon.*

Læringsmål
Kurset tar sikte på å gi deltakerne en forståelse for forvaltningsrevisjonens innhold og funksjon med vekt på hvilke faglige utfordringer som ligger i det å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Kurset gir innsikt i hvordan denne oppgaven bør planlegges, gjennomføres og rapporteres for at prosessen og resultatene skal ha tilstrekkelig kvalitet. Hovedvekten vil bli lagt på utarbeiding av problemstillinger, utarbeiding og bruk av revisjonskriterier, vurdering av databehov og metode, sammenhengen mellom problemstillinger, revisjonskriterier, data og revisors vurderinger og konklusjon. Utformingen av selve revisjonsrapporten vil også bli berørt.

Innhold

- Kort presentasjon av rammeverket rundt forvaltningsrevisjon
- Formelle krav til revisor
- Kontrollutvalgets rolle som bestiller
- Revisjonsdialogen
- Planlegging av forvaltningsrevisjon
- Utarbeiding av problemstillinger
- Utarbeiding og bruk av revisjonskriterier
- Vurdering av databehov og metoder for innsamling og analyse av data
- Sammenhengen mellom problemstillinger, revisjonskriterier, data og revisors vurderinger og konklusjon
- Anbefalinger
- Forvaltningsrevisjonsrapporten
- Krav til dokumentasjon
- Kvalitetssikring av forvaltningsrevisjonsprosessen

Målgruppe
Kurset er et innføringskurs for alle som skal arbeide med forvaltningsrevisjon, både som utførere og bestillere.

Forelesere
Forelesere er Berit Juul og Bodhild Laastad. Berit Juul er cand. philol. og har lang erfaring med forvaltningsrevisjon – først ti år i Riksrevisjonen og siden i Trondheim kommunerevisjon. Bodhild Laastad er seniorrådgiver i Norges Kommunerevisorforbund med et særlig ansvar for forvaltningsrevisjon. Hun er registrert revisor, cand. mag. og har en mastergrad i sosiologi. Hun har lang erfaring fra kommunal virksomhet, undervisning og fra kommunal revisjon. Hun har arbeidet med forvaltningsrevisjon i 14 år.

Nøkkelopplysninger

Fra/til	23. september, 10:00 - 24. september, 16:00
Påmeldingsfrist	21. august
Pris	Kr 6 100 inkl. helpensjon (ikke-medl.: kr 6 500) og kr 5 000 inkl. dagpakke (lunsj mm) (ikke-medl.: kr 5 400)
Sted	Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen
Etterutdanning	14 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning Vurderes som 14 timer innen andre fagområder iht. revisorlovens etterutdanningskrav

Frogn kontrollutvalg

Frogn KU-13/14
Kontrollutvalgets strateginotat og kontrollutvalgets rolle

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00159-1
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		13/14	31.03.2014

Sekretariatets innstilling:

1. Kontrollutvalgets strateginotat vedtas med endringen som foreslått i saksutredningen.

2. Kontrollutvalget tar diskusjonen om utvalgets rolle til orientering.

Vedlegg:

StrateginotatFrognKontrollutvalgpr210113.doc, sak kontrollutvalgets rolle -.doc

SAKSUTREDNING:

I henhold til strateginotatet skal dette fornyes årlig. Utvalget reviderte notatet sist den 21. januar 2013. Notatet legges frem som en påminnelse til medlemmene om hvilke mål, oppgaver og kjøreregler som gjelder for utvalgets arbeid. I tillegg inviteres det til en diskusjon om eventuelle endringer/tilføyelser i utvalgets strategi.

Sekretariatet foreslår følgende endring:

Under overskriften **3. Informasjon om utvalget – innsynsretten og forholdet til media** på side 3 i notatet står det «(.....) Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum, med mindre utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt *(vedtak i kontrollutvalget 29.11.07, jf sak 34/07).»*

Kommunelovens § 77 nr. 8 om kontrollutvalgets rett til å holde møtene for lukkede dører, ble opphevet 1. juli 2013. Kontrollutvalgets møter må etter dette holdes for åpne dører i.h.t Kommunelovens § 31. Kontrollutvalgets eget vedtak i sak 34/07 om åpne møter, blir dermed overflødig. For en mest mulig oppdatert versjon foreslår vi at teksten endres til: «(.....) Kontrollutvalgets møter er i henhold til Kommunelovens § 31 åpne for publikum, med mindre utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt.»

Prinsippdebatt om kontrollutvalgets rolle

Kontrollutvalgets leder har bedt om at kontrollutvalgets rolle settes på dagsorden, noe sekretariatet mener er naturlig å gjøre samtidig med behandlingen av strateginotatet.

Kontrollutvalget har tidligere diskutert kontrollutvalgets rolle jf. sak 18/13. Sekretariatets utredning fra den gang legges ved saken. Vi har ikke noe spesielt å tilføye utover det som ble da, bortsett fra at utvalget kan ha nytte av å diskutere sitt forhold til media jf. punkt 3 i strateginotatet, og herunder punkt 7. *Kontrollutvalgets leder besvarer spørsmål fra media.*

Ås, 24.3.2014
Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

STRATEGINOTAT FOR KONTROLLUTVALGET I FROGN

Sist endret: 21. januar 2013, jf. sak 04/13

Mål og oppgaver

Kontrollutvalgets hovedmål er å bidra til at innbyggerne har tillit til at kommunens oppgaver blir ivaretatt på best mulig måte.

Kommuneloven (§ 77) bestemmer at kommunestyret skal velge et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsynet med forvaltningen. Utvalget skal påse at regnskapene blir ført på en betryggende måte, at økonomiforvaltningen er korrekt og at det gjennomføres god forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.
Utvalget vil aktivt benytte sin lovmessige rett til å kreve enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jf. F § 5.

Valg og sammensetning

Valg og sammensetning av kontrollutvalget framgår av F § 2.
Kontrollutvalget skal ha en rolle som upartisk overvåker og saksbehandlingen skal kun foregå ut fra et kontrollperspektiv. Det er viktig at medlemmene av utvalget er seg bevisst sin dobbeltrolle som politikere og nøytrale kontrollører.

Hovedoppgaver:

1. Regnskapsrevisjon

Utvalget skal påse at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte og i samsvar med de bestemmelser som følger av lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk m.m.

Strategi:

1. Utvalget holdes orientert om revisjonens arbeid gjennom regelmessige rapporter om arbeidet og strategien for det kommende revisjonsåret.
2. Revisjonens regnskapsberetning og andre merknader til den kommunale regnskaps- og økonomiforvaltning forelegges utvalget.
3. Utvalget skal påse at revisjonens merknader blir fulgt opp

2. Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi og måloppnåelse ut fra kommunestyrets vedtak.

Strategi:

1. Sørge for å få utarbeidet en overordnet analyse om mulige områder med risiko for avvik fra oppsatte mål i kommunen.
2. Foreslå en handlingsplan for forvaltningsrevisjon og konkrete prosjekter for kommunen
3. Innstille om oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekter for kommunestyret
4. Påse at vedtatte anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen

3. Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med alle interkommunale selskaper og heleide kommunale aksjeselskaper. Kontrollen skal omfatte eierskapskontroll og/eller forvaltningsrevisjon.

Strategi:

1. Selskapskontrollen samordnes mest mulig med de andre kommunene i Follo.
2. Foreslå handlingsplan for selskapskontroll for kommunestyret
3. Sørge for iverksetting av kontrollen

4. Annet tilsyn og kontroll

Kontrollutvalget skal forestå et løpende tilsyn med forvaltningen og kan be om alle de opplysninger som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. Kontrollutvalget gjør kjent på kommunens Internettside at innbyggerne og andre har anledning til å legge fram saker for kontrollutvalget. Det er imidlertid opp til utvalget å vurdere om en sak hører under utvalgets kontrollfunksjon. Utvalget er ikke et klageorgan for enkeltvedtak.

Strategi:

1. Holde seg orientert om arbeidet i administrasjonen
2. Vurdere om rykter eller medieoppslag kan gi grunnlag for initiativ.
3. Ved mistanke om uregelmessigheter og misligheter skal kontrollutvalget på eget initiativ eller etter anmodning fra kommunestyret, iverksette undersøkelser.

Organisering av arbeidet generelt:

1. Innhenting av opplysninger i kommunen. Bistand fra revisjonen og eget sekretariat

Med hjemmel i kommuneloven § 77 nr. 7. Utvalget kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. I medhold av denne bestemmelsen har kontrollutvalget som organ også rett til å overvære et møte som holdes for lukkede dører i så vel kommunestyret som underordnede organer.
Revisjonen utfører de oppgaver som de er pålagt som følge av lov eller avtale med kontrollutvalget og kan, innenfor de grenser som budsjettet setter, pålegges andre oppgaver. Sekretariatet forbereder og følger opp de sakene som utvalget behandler og kan utføre undersøkelser som ikke er revisjon..

Strategi:

1. Utvalget vil benytte de ressurser som revisjonen og sekretariatet kan bidra med i arbeidet.

2. Samarbeid

Kontrollutvalget opptrer på kommunestyrets vegne og det er viktig med god kommunikasjon med oppdragsgiver. Det samme gjelder med rådmannen og hans administrasjon og revisjonen.

Strategi:

1. Ordfører og rådmann får kopi av alle innkallinger med sakspapirer og protokollene fra utvalgets møter
2. Rådmannen og enhetslederne bør med jevne mellom inviteres til å orientere og samtale om sitt arbeid generelt eller spesielle saker
3. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret
4. Kontrollutvalget avgir årsrapport til kommunestyret om sin virksomhet

3. Informasjon om utvalget - innsynsretten og forholdet til media

For at utvalget skal oppfylle sitt hovedmål må kommunens innbyggere, politikerne i alle styrer og utvalg, administrasjonen og media kjenne til utvalgets arbeid. I den forbindelse er det også viktig at det skal være lett å finne informasjon om utvalget og lett å ta kontakt med utvalget.
Offentlighetsloven pålegger kommunen å gi andre størst mulig innsyn i sitt arbeid. En del saker er unntatt som følge av lov eller i medhold av lov. Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum, med mindre utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt (vedtak i kontrollutvalget 29.11.07, jf. sak 34/07).

Strategi:

1. Informasjon om utvalgets arbeid generelt og kontaktinformasjon skal være tilgjengelig på kommunens Internett-sider.
2. Utvalgets dokumenter, som ikke er unntatt fra offentlighet, legges ut for offentlig innsyn på kommunens Internettsider
3. Utvalgets møter er åpne for publikum
4. Tips fra varslere skal alltid følges opp
5. Alle skriftlige henvendelser til utvalget skal besvares.
6. Kontrollutvalgets leder besvarer spørsmål fra media.

4. Handlingsplaner og rullerende aktivitetsplaner

Utvalget innstiller om handlingsplaner for de viktigste arbeidsområdene ovenfor kommunestyret og utvalget skal sørge for at disse blir fulgt opp. Den rullerende aktivitetsplanen som utvalget utarbeider, gir oversikt over alle pågående aktiviteter og vedtatte planer og andre tiltak.

Strategi:

1. Utvalgets strateginotat fornyes en gang pr. år.
2. Aktivitetsplanen er rullerende og legges fram på hvert møte i kontrollutvalget.

Kopi/vedl.

KONTROLLUTVALGET I FROGN KOMMUNE

Kontrollutvalgets møte	3. juni 2013	Sak 18/13

Sak 18/13 Prinsippdebatt om kontrollutvalgets rolle

Saksutredning:

Rådmannen anmodet i e-post av 30. april 2013 kontrollutvalget om å opptre samlet i sine henvendelser til administrasjonen. Utvalgets leder videresendte e-posten til utvalget, og stilte spørsmål ved om det er behov for en prinsippdiskusjon rundt dette temaet. I møtet den 6. mai ble utvalget enige om at en egen sak om kontrollutvalgets rolle og sekretariatets rolle settes på dagsorden til møtet den 3. juni.

Kontrollutvalgets rolle som kollegium

Sekretariatet er enig med rådmannen i prinsippet om at alle medlemmer i politiske organer skal ha samme informasjon. For at utvalget skal fungere som et kollegium, vil det også være ønskelig at alle medlemmene kanaliserer sin aktivitet innen kontroll og tilsyn via utvalget. Det ideelle er derfor at spørsmål fra kontrollutvalget sendes via sekretariatet til rådmannen og at spørsmålene er forankret i utvalget.

På den annen side har kontrollutvalget ingen rett til å nekte enkeltmedlemmer som også er innbyggere i kommunen å reise spørsmål direkte til rådmannen. Det gjelder derfor å finne en arbeidsform som gjør at kontrollutvalget blir et redskap for alle i kontrollutvalgsarbeidet.

Det er derfor viktig at utvalget ikke holder tilbake spørsmål som enkeltmedlemmer brenner inne med.

Dersom noen av medlemmene ønsker å ta opp flere saker enn det som står på dagsorden, behandles disse under eventuelt. Under denne posten fremmes også forslag til saker man ønsker å behandle på neste møte. Sekretariatet bør alltid utrede sakene i forkant og ofte er det behov for en redegjørelse fra rådmannen. Det er derfor gunstig at saker planlegges i god tid, slik at alle parter får akseptable tidsfrister.

Rollen som kontrollutvalgsmedlem

Kontrollutvalget skiller seg fra andre utvalg ved at medlemmene må innta et overordnet kontrollperspektiv og ikke en partipolitisk tilnærming. Dette betyr ikke at utvalgets medlemmer må være enige i alle saker, men det betyr at fokus må ligge på kontroll og tilsyn og de verktøyene utvalget har til rådighet. (bl.a orienteringer fra administrasjonen,

Sekretariat: Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat
Postadresse: Postboks 195, 1431 Ås
Besøksadresse: Rådhusplassen 29
Telefon: 64 96 20 58
Telefon (m): 920 16 409
E-post: FIKS@as.kommune.no
Internett: www.follofiks.no

FIKS

utredninger, forvaltningsrevisjoner og mindre undersøkelser.) Utvalget kan også be kommunestyret om bevilgninger til ekstra forvaltningsrevisjoner dersom det er behov for det.

Sekretariatets rolle

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles i kontrollutvalget er forsvarlig utredet og forberedt. Formålet er å sikre at saker blir godt nok belyst, og at medlemmene har samme informasjonsgrunnlag når de møtes.

Sekretæren har ansvar for å oversende aktuelle vedtak til kommunestyret og deretter følge opp vedtaket kommunestyret fatter. Deretter påser sekretæren at rådmannens tilbakemeldingsfrister til kontrollutvalget blir overholdt.

Sekretariatet kan ikke foreta forvaltningsrevisjon eller andre revisjonsoppgaver, men utfører selskapskontrollen. Sekretariatet har også en viktig rolle i det å følge opp de oppgaver som er pålagt kontrollutvalget via lover og forskrifter, og samtidig gi råd i forhold til utvalgets mandat.

Innstilling: Kontrollutvalget tar debatten om kontrollutvalgets rolle til orientering.

Ås, 27. mai 2013

Lene H. Lilleheier /s/
sekretær

vedlegg:

1. Kopi av e-post korrespondanse mellom rådmannen og Helge Simonsen
2. Kopi av utvalgte sider fra «Kontrollutvalgsboken»

Sekretariat: Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat
Postadresse: Postboks 195, 1431 Ås
Besøksadresse: Rådhusplassen 29
Telefon: 64 96 20 58
Telefon (m): 920 16 409
E-post: FIKS@as.kommune.no
Internett: www.follofiks.no

Frogn KU-14/14
Orienteringssaker Frogn 31.3.14

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	14/00162-1
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Frogn kontrollutvalg		14/14	31.03.2014

Sekretariatets innstilling:
Sakene tas til orientering

VEDLEGG:

1. Aktivitetsplanen
2. Oversikt over Frogn KUs vedtak og oppfølging av disse
3. Saksprotokoll fra Kommunestyret – sak 2/14 – Selskapskontrollen 2013
4. Saksprotokoll fra Kommunestyret – sak 7/14 – forvaltningsrevisjonsrapport psykisk helsearbeid for unge.
5. Kontrollrapport 2013 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Frogn kommune
6. Fylkesmannens tilsynskalender
7. Godkjent protokoll fra kontrollutvalgets møte 10. februar 2014

Ås, 24.3.2014

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Eventuelt

KONTROLLUTVALGET I FROGN KOMMUNE
AKTIVITETSPLAN FOR 2014 Pr. 24. mars 2014

Oversikten nedenfor viser planlagte aktiviteter, frist for når de skal være ferdig, ansvar for å utføre oppgaven samt status. Oversikten ajourføres fortløpende. FDR (Follo distriktsrevisjon) står for all revisjon. FIKS utreder andre saker, lager innstilling i alle saker og er sekretær for utvalget. FDRs rapporter skal være FIKS ihende senest fjorten dager før utvalgsmøtet.

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
1	**Kontrollutvalgets årsrapport for 2013**	januar 2014	FIKS	KU 10.2	KU 3/14
2	**Aktivitetsplan**	Januar	FIKS	Rullerende	
3	**Utvalgets strateginotat**	Fornyes årlig	FIKS	31.3	
4	**Møteplan**		FIKS	10. februar 31. mars 19. mai 17. juni 1. september 27. oktober 23. oktober (faglig forum) 24. november 16. desember	
5	**Kommunens årsregnskap for 2013**	April 2013	FDR		
6	**Tertialrapporter:**				
	1.Tertialrapport jan-april 2014 - orienteringssak	Mai 2013	Kommunen		
	2. Tertialrapport mai-aug. 2014 orienteringssak	Okt. 2013	Kommunen		
7	**Rapporter fra revisjonen:**				
	30.04.14 (perioden 01.05.13 – 30.04.14)	Mai 2014	FDR		
	31.10.14 (perioden 01.05.14 – 31.10.14)	Nov 2014	FDR		
	Overordnet revisjonsstrategi 2014	August 2014	FDR		
8	**Plan for forvaltn. revisjon 2013 - 2016**		FIKS		KU 27.8. KS 22.10.12

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
9.	**Forvaltningsrevisjon 2014:**				
	Vann og avløp	2014	FDR	Prosjektplan KU 42/13	
	Follo Ren IKS	2014	FDR	Venter på risikoanalyse	
10.	**Forvaltningsrevisjon 2013:**				
	Samhandlingsreformen	2013	FIKS/FDR	Prosjektplan KU 6/5 og 16/9	
	Psykisk helsearbeid for unge	2013	FIKS/FDR		KU 41/13 KS 7/14
11	**Oppfølging av tidligere prosjekter:**				
	Rapporter Byggesaksbehandlingen	25.8.13 og 25.2.14	Rådmannen		KU 21/13
	Prosjektstyring	22.10.13	Rådmannen	KU ber rådmannen om ytterligere tilbakemelding i sak 38/13	KU 38/13
	Psykisk helsearbeid for unge	24.8.14 og 24.2.15	Rådmannen		
11	**Plan Selskapskontroll**	2013 – 2016	FIKS		KS 22.10.12
	Rapport om selskapskontroll 2013	2013	FIKS		KU 37/13 KS 2/14
12	**Andre kontrolloppgaver**				

Sak	Vedtak	Oppfølging	Kommentar
Anskaffelser/Innkjøp			
02/12 Forvaltningsrevisjons-rapport om anskaffelser i Frogn kommune	Oversendt KS Rådmannen bes melde tilbake til kontrollutvalget på hvert møte i minst ett halvt år framover om statusen for arbeidet med oppfølgingen av anbefalingene, herunder å rapportere om internkontrollsystemet for innkjøp.	Sak 15/12 sak 22/12 Sak 27/12 Sak 33/12 Sak 42/12	
15/12 Rapport fra rådmannen om oppfølgingen av rapporten om anskaffelser	**Vedtak:** 1. Rådmannens redegjørelse om oppfølgingen av anbefalingene i rapporten om anskaffelser tas til orientering. 2. Rådmannen bes gi skriftlige rapporter i denne saken foran kontrollutvalgsmøtene t.o.m. 3. september. 3. Rådmannen bes lage en oppsummerende rapport om sin oppfølging av rapporten per 19. september.	Sak 27/12 Sak 33/12 Sak 42/12	
22/12 Rådmannens rapportering vedr. oppfølging av anskaffelsesrapport	Vedtak: Tatt til orientering		
27/12 Rådmannens rapportering vedr. oppfølging anskaffelsesrapport	**Vedtak:** Rådmannens redegjørelse om oppfølgingen av anbefalingene i rapporten om anskaffelser tas til orientering. Utvalget imøteser rådmannens rapportering ut dette året.		
33/12 Rådmannens rapportering vedr oppfølging av anskaffelsesrapport	**Vedtak:** Rådmannens redegjørelse for oppfølgingen av anbefalingene i rapporten om anskaffelser tas til orientering. Fra behandlingen: .....Rådmannen tar sikte på å lage en oppsummerende rapport foran det neste møtet i kontrollutvalget. I diskusjonen etter at rådmannen hadde forlatt møtet, ble det i debatten understreket at innkjøpsområdet betyr mye for kommunen, Kontrollutvalget bør derfor følge dette feltet nøye framover.		

42/12 Rapport om oppfølging av anskaffelsesrapport	**Vedtak:** Kontrollutvalget tar rådmannens rapport av 05.12.2012 vedr status for oppfølging av anskaffelsesrapporten til orientering. Saken oversendes til kommunestyret med følgende innstilling: 1. Kommunestyret tar rådmannens tilbakemelding vedr. oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten om anskaffelser til orientering. 2. **Kommunestyret ber kontrollutvalget vurdere nye kontrolltiltak på et seinere tidspunkt.**	Ingen oppfølging vedtatt per 11.11.2013	**Punkt 2 bør følges opp i 2014.**
53/12 Fyrverkeri nyttårsaften 2012	**Vedtak** Rådmannens redegjørelse til etterretning.		
Eventuelt (21.1-13) Fyrverkerisaken	Fra behandlingen…..Etter anmodning fra utvalgets leder, hadde revisjonen forberedt en muntlig redegjørelse for om innkjøpet i denne saken var i tråd med anskaffelsesreglene. Revisjonen hadde ikke noen vesentlige anmerkninger til kommunens behandling av saken. Saken er dermed endelig avsluttet fra kontrollutvalgets side.		avsluttet
Avviksrapportering			
Eventuelt (11.6.12) Kvartalsvis avviksrapportering	**Vedtak:** Kontrollutvalget foreslår at det etableres en ordning med kvartalsvis avviksrapportering fra administrasjonen om oppfølgingen vedtak i kommunestyret, formannskapet og hovedutvalgene. Rapporteringen skal fokusere på om beslutningene gjennomføres til forventet tid, med optimal ressursbruk og budsjettert kostnad. 2.Saken oversendes til kommunestyret med følgende forslag til vedtak: *Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag om en kvartalsvis avviksrapportering fra administrasjonen og ber rådmannen legge fram et nærmere forslag om dette.*	Sak 34/12	

34/12 Kommunestyrets vedtak om avviksrapportering	**Vedtak:** Rådmannen inviteres til kontrollutvalgets neste møte for å drøfte oppfølgingen av kommunestyrets vedtak om avviksrapportering.	Sak 43/12	
43/12 Dialog med rådmannen om rapporteringsordning avvik	**Vedtak:** Til orientering. Fra behanldingen: Rådmannen kommer i møtetden **21.1.13** for å informere om hvor langt han da er kommet med planene.	Sak 01/13	
01/13 Dialog med rådmannen – plan for avviksrapportering	**Vedtak:** Dialogen med rådmannen tas til orientering. Fra behandlingen: ….På kort sikt ønsker administrasjonen å gi en månedlig oppdatering på word-filer som linkes til utvalgenes sider på internett. Rådmannen delte ut notater med noen eksempler fra utvalgene med rapportering av oppfølgingen av vedtak i noen saker. Denne ordningen vil gjelde inntil kommunens nye sak-/arkivsystem er på plass. Da vil en se på andre løsninger. Utvalgets medlemmer ga uttrykk for at de var tilfreds med rådmannens opplegg. Ordningen kan både bli nyttig for utvalgslederne og den bør markedsføres overfor befolkningen. De vil eventuelt ta saken opp på nytt når en har noe erfaring med ordningen.	Avsluttet	Nytt sak og arkiv system er implementert. Saken bør følges opp i 2014.
Barnevern			
03/12 Rådmannens oppfølging av rapporten om barnevern.	**Vedtak:** Utvalget ber rådmannen om fortgang i arbeidet med tiltak som kan sikre økt rapportering av bekymringsmeldinger fra barnehagene og gi en ny rapport om resultatene **innen tre måneder.** KU sin rapportering til KS **utsettes.**	Sak 26/12	
26/12 Rapport fra rådmannen vedr bekymringsmeldinger barnehager	**Vedtak:** 1. Tilbakemelding til orientering. 2. *Kontrollutvalget ber om evaluering fra rådmannen når Kvello-modellen er gejnnomført i alle barnehager* ***i ett år.*** 3. Saken sendt KS	Sak 29/13	

29/13 Rådmannens redegjørelse om barnevern	**Vedtak:** Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse om barneverntjenesten til orientering. Utvalget ba rådmannen besvare utvalgets spørsmål om samarbeidsavtaler mellom barnevern og andre instanser, tiltaksplaner, brukerundersøkelser og avvikssystemet til neste møte.	Møte 16.12.13	Notat fra rådmannen legges frem i møtet 17.12.2013
Byggesak			
41/12 Forvaltningsrapport om byggesaksbehandlingen	**Vedtak:** 1. Til orientering 2. Oversendes KS – Oppfølging etter 3 og 6 måneder.	Sak 21/13	
Eventuelt (4.3-13) Kommunestyrets behandling av rapport om byggesak	Ludolf Bjelland refererte fra kommunestyrets behandling av rapporten. Han viste til at kommunestyret er klare på at kontrollutvalget skal følge opp revisjonens anbefalinger og at det er behov for brukerundersøkelser		
21/13 Rådmannens første tilbakemelding om rapport byggesak	**Vedtak:** Til orientering – ikke sendt KS		Venter rådmannens tilbakemeld etter 6 måneder i 2014.
Prosjektstyring			
07/13 Forvaltningsrevisjons-rapport prosjektstyring	**Vedtak:** Rapport til orientering. Sendt kommunestyret. Rådmannens oppfølgingsrapport etter 6 måneder.		
11/13 Dialog med rådmannen om rapport om prosjektstyring	**Vedtak:** Til orientering.		
38/13 Rådmannens tilbakemelding på rapport om prosjektstyring	**Vedtak:** 1) Til orientering. 2) Kontrollutvalget ber om at rådmannen sender en ny tilbakemelding til utvalget når de to siste anbefalingene er iverksatt. 3) Kontrollutvalget ber rådmannen utarbeide en oversikt over hvilke prosjekter med en kostnadsramme på over 500 000, som ikke følger prosedyren for prosjektstyring og hvorfor den ikke følges.	Sendt særutskrift av vedtak til rådmannen 18/11	Følges opp i 2014

Psykisk helsearbeid for unge			
41/13 Forvaltningsrevisjonsrapport – Psykisk helsearbeid for unge	**Vedtak:** Rapport til orientering. Kontrollutvalget la vekt på at de var bekymret. Anbefalte kommunestyret om å sende rapport til utvalg for oppvekt, omsorg og kultur til uttalelse. Rådmannens oppfølgingsrapport etter seks og tolv måneder.	Sendt særutskrift til Kommunestyret 9.januar 2014	Behandllet i KS 24.2 Rådmannens tilbakemelding 24.8.14
Andre saker			
44/12 Redegjørelse fra rådmannen vedr plan for avdekking av korrupsjon	**Vedtak:**Rådmannen bes legge fram et notat med en redegjørelse for kommunens anti-korrupsjonsarbeid.	Sak 12/13	
12/13 Rådmannens redegjørelse om antikorrupsjonsarbeidet	**Vedtak:** Til orientering		Avsluttet
13/13 Rådmannens redegjørelse om kristehåndtering	**Vedtak:** Til orienteirng		Avsluttet

3)

Frogn kommune

Saksutskrift

Forvaltningsrevisjon - selskapskontrollen 2013

Saksbehandler:	Guro Merlid	Saksnr.:	14/00448-1
Behandlingsrekkefølge			**Møtedato**
1 Kommunestyre		2/14	24.02.2014

Kommunestyres behandling 24.02.2014:

Sigbjørn Odden fremmet på vegne av Høyre følgende forslag:

«Innstillingens punkt 9 tas til orientering»

Ordfører fremmet så endringsforslag til Høyres forslag:

«Punkt 9 følger saken».

Votering:
Setning 1 i innstillingen frem til «komma 2013» ble enstemmig vedtatt.
Setning 1 i innstillingen «etter komma» fikk ingen stemmer og falt.
Setning 2 ble enstemmig vedtatt.
Høyres tilleggsforslag «Punk 9 følger saken» ble vedtatt med 19 mot 12 stemmer (12= 7 Ap, 1FrP, 1 SP, 2SV, 1 PP.

Kommunestyres vedtak 24.02.2014:
Kommunestyret ber ordføreren følge opp anbefalingene i rapporten om selskapskontroll for 2013. For øvrig tar kommunestyret rapporten til orientering.
Punkt 9 følger saken.

Saksutskriften bekreftes
Frogn, 3.mars 2014

Asle Moe

Kommunestyres vedtak 24.02.2014:

Sak 7/14 – Forvaltningsrapport Psykisk helse arbeid for unge

1) Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Psykisk helsearbeid for unge» til orientering.

2) Kommunestyret sender rapporten til utvalg for oppvekst, omsorg, og kultur til uttalelse.

3) *Rådmannen bes følge opp rapporten, og melde tilbake til kontrollutvalget om resultatet innen henholdsvis seks og tolv måneder, og da spesielt i forhold til følgende anbefalinger:*

- *Kommunen bør vurdere om organiseringen av det psykiske helsearbeidet for barn og unge er tilfredsstillende i forhold til den viktighet dette arbeidet har, eller om det er behov for en sterkere forankring i kommunens ledelse, både faglig og administrativt.*
- *Kommunen bør ha oversikt over barn og unge som er risikoutsatt i forhold til utvikling av psykiske vansker eller lidelser.*
- *Kommunen bør ha en samlet oversikt over individuelle planer og bruken av disse.*
- *Kommunen bør iverksette opplæring av koordinatorer for individuell plan, og utvikle veiledere og annet materiell til støtte for koordinator og utviklingen av individuelle planer.*

5)

Skatteetaten

Saksbehandler
Tommy Grongstad
May E. Gjelstad

Telefon
945 37 389
945 30 706

Deres dato

Vår dato
15. februar 2014

Deres referanse

Vår referanse
2013/185772

Kommunestyret i Frogn kommune
Postboks 10
1441 DRØBAK

Kontrollrapport 2013 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Frogn kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven § 2-8, som utfylles av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. januar 2009.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapport:

Antall årsverk 2013	Antall årsverk 2012	Antall årsverk 2011
23,3	21,9	25,1

De oppgitte tallene gjelder for skatteoppkreverkontoret.

2.2 Organisering

Skatteoppkreverfunksjonen for Frogn kommune er lagt til kemneren i Follo. Skatteoppkreverkontoret har ansvaret for gjennomføringen av arbeidsgiverkontrollen i de deltagende kommunene (Vestby, Ski, Ås, Frogn, Oppegård og Enebakk).

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Frogn kommune viser per 31. desember 2013 en skatte- og avgiftsinngang[1] til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 1 828 001 510 og utestående restanser[2] på kr 100 554 847, herav berostilte krav på kr 15 627 060. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 21. januar 2014.

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2013 for Frogn kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultat-krav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2011	75,8	93,0 %	94,2 %	94,7 %	93,0 %
Arbeidsgiveravgift 2012	190,2	99,8 %	99,7 %	99,5 %	99,8 %
Forskuddsskatt personlige skattytere 2012	121,8	99,2 %	99,4 %	99,4 %	99,1 %
Forskuddstrekk 2012	375,5	99,9 %	99,8 %	99,8 %	99,9 %
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2012	47,8	99,9 %	99,9 %	99,7 %	99,9 %
Restskatt upersonlige skattytere 2011	31,4	99,6 %	99,3 %	99,4 %	98,7 %

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Resultater for skatteoppkreverkontoret per 31. desember 2013 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall (5 %)	Antall utførte kontroller i 2013	Utført kontroll 2013 (i %)	Utført kontroll 2012 (i %)	Utført kontroll 2011 (i %)	Utført kontroll 2013 region (i %)
3914	196	207	5,3	5,0	4,7	4,5

De oppgitte tallene gjelder for skatteoppkreverkontoret.

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2013 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for området innkreving. Siste stedlige kontroll ble avholdt 27. mai 2013.

Skattekontoret har i 2013 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap og arbeidsgiverkontroll.

Skatteoppkreverkontoret har gitt tilbakemelding på pålegg og anbefalinger som er gitt.

[1] Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

[2] Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

5. Resultat av utført kontroll

- *Intern kontroll*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi ikke avdekket vesentlige svakheter i skatteoppkreverens overordnede interne kontroll.

- *Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- *Skatte- og avgiftsinnkreving*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi avdekket følgende vesentlige forhold som ikke er i samsvar med gjeldende regelverk:

Saksfremstilling og dokumentasjon for betalingsavtaler er ikke tilfredsstillende etterfulgt. Forholdet ble også avdekket ved stedlig kontroll i 2011 og omtalt i kontrollrapport av 20. februar 2012.

Innkrevingsarbeidet utføres likevel i tilstrekkelig omfang.

- *Arbeidsgiverkontroll*

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og utføres i tilstrekkelig omfang.

6. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger i 2013 gitt pålegg og anbefalinger som er meddelt skatteoppkreveren i rapport av 28. juni 2013.

Vennlig hilsen

Odd Woxholt
avdelingsdirektør
Skatt øst

Erik Lindberg

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Frogn kommune
- Skatteoppkreveren for Frogn kommune
- Riksrevisjonen

6

Hopp til innhold

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

- Mobilutgave

Oslo og Akershus < Tilsyn
Hopp til menyen

Tilsyn

Fylkesmannens fagavdelinger fører tilsyn med statlige, kommunale og private virksomheter i Oslo og Akershus. Formålet er å påse at rettssikkerhet og krav til gjeldende lovverk blir fulgt.

Når kommunen/virksomheten formelt er varslet om tilsynet, legges det i kalenderen nedenfor. Oversikten oppdateres jevnlig. Endelig tilsynsrapport legges ut under kalenderoppføringen. Se avsluttede tilsyn via lenke i høyremargen.

En oversikt over temaer for kommunerettede tilsyn ligger i høyremargen.

Rapporter etter tilsyn med virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven finner du på Norske utslipp.

Rapporter etter tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene i hele landet finner du under Helsetilsynet.

TIRSDAG 01.04.2014

Tilsyn - bydel Frogner

Landsomfattende tilsyn med barneverntjenesten.

Bydel Frogner - Sosial- og familieavdelingen, barne- og familieseksjonen [Les mer]

7)

MØTEPROTOKOLL

Frogn kontrollutvalg

Møtetid: **10.02.2014 kl. 16:30 – 18:30**
Sted: **Møterom Fraunar i Rådhuset**

Møtende medlemmer:
Ludolf Bjelland (H), Tone Merete Hansen (Ap), Kristin Raanaas Reklev (H), Sigbjørn Kvistad (KrF), Helge G. Simonsen (V)

Fra administrasjonen møtte:
Harald K Hermansen, rådmann (sak 1/14), Olav Neander, kommunalsjef oppvekst, skole og kultur (sak 1/14), Anne Irene Bollestad, enhetsleder BUF (sak 1/14)

Fra Follo distriktsrevisjon møtte:
Steinar Neby, revisjonssjef og Bjørn Tore Nedregård, avdelingsleder

Møtesekretær:
Lene H Lilleheier

Møteprotokoll godkjent 14.02.2014

Ludolf Bjelland/s./
leder

Tone Merete Hansen/s./
nestleder

Follo Interkommunale kontrollutvalgssekretariat
Postadresse: Postboks 195, 1431 Ås
Besøksadresse: Rådhusplassen 29
64 96 20 58 (m): 95 93 96 56
FIKS@follofiks.no
www.follofiks.no

FIKS

Saksliste

Saker til behandling

1/14 Dialog med rådmannen - forvaltningsrapporten psykisk helsearbeid for unge

2/14 FDRs årsrapport - Forvaltningsrevisjon 2013 – **trukket fra sakslisten.**

3/14 Kontrollutvalgets årsrapport 2013 - Frogn

4/14 Faglig forum 2014 - tema

5/14 Deltakelse FKTs fagkonferanse 2014

6/14 Valg av revisjonsordning i Frogn kommune

Orienteringssaker

1/14 Godkjent protokoll fra Kontrollutvalgsmøte 17. desember 2013

2/14 Aktivitetsplan Frogn KU 2014

3/14 Oversikt over Frogn KUs vedtak og oppfølging

Eventuelt

Innkalling og saksliste ble godkjent.

Bjelland meldte inn to saker til eventuelt.

Sekretæren orienterte om hvorfor sekretariatet trakk sak 2/14.

Frogn KU-1/14
Dialog med rådmannen - forvaltningsrapporten psykisk helsearbeid for unge

Sekretariatets innstilling:
Kontrollutvalget tar dialogen med rådmannen om forvaltningsrapporten om psykisk helsearbeid for unge og rådmannens statusrapport om oppfølgingen av denne til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:
Kommunalsjef Neander og enhetsleder Bollestad orienterte om kommunens arbeid med psykisk helsearbeid for unge. De understreket at det gjøres mye godt arbeid på området, men medga samtidig at revisjonens rapport peker på utfordringer som må løses. De svarte deretter på utvalgets spørsmål. Leder påpekte at utvalget forventer en ny oppdatering før sommeren.

Vedtak:
Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Frogn KU-3/14
Kontrollutvalgets årsrapport 2013 - Frogn

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2013 vedtas.

Årsrapporten for 2013 oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2013 til orientering.

Vedtak:
Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Frogn KU-4/14
Faglig forum 2014 - tema

Sekretariatets innstilling:
Innspillene fra diskusjonen tas til orientering, og videreformidles til styret i FIKS.

Vedtak:
Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Frogn KU-5/14
Deltakelse FKTs fagkonferanse 2014

Sekretariatets innstilling:

Saken legges frem uten innstilling om hvem som skal delta.

Kontrollutvalgets behandling:
Flere av utvalgets medlemmer ytret ønske om å delta, men vil vente med endelig vedtak i saken inntil programmet foreligger. Sekretariatet ble bedt om å legge frem oversikt over andre aktuelle kurs/konferanser.

Vedtak:
Vedtak om hvem som skal delta fattes når programmet for konferansen foreligger.

Frogn KU-6/14
Valg av revisjonsordning i Frogn kommune

Sekretariatets innstilling:
Saken legges fram uten forslag til innstilling.

Kontrollutvalgets behandling:
Representantene fra Follo distriktsrevisjon fikk anledning til å kommentere saksutredningen før de fratrådte møtet.

Under diskusjonen ble det blant annet lagt vekt på at man ønsker flere detaljer om priser ved privat revisjon samt priser knyttet til arbeidet med selve konkurranseutsettingen.

Vedtak:
Saken utsettes og legges fram for utvalget til videre behandling på neste møte. Leder orienterer kommunestyret om kontrollutvalgets foreløpige behandling.

Orienteringssaker

1/14	**Godkjent protokoll fra Kontrollutvalgsmøte 17. desember 2013**
2/14	**Aktivitetsplan Frogn KU 2014**
3/14	**Oversikt over Frogn KUs vedtak og oppfølging**

Eventuelt

Rådmannens avviksrapportering og nytt sak og arkiv system
Bjelland fremmet forslag om å invitere rådmannen til neste møte for å orientere om arbeidet med avviksrapportering og det nye sak- og arkivsystemet.

Kontrollutvalgets rolle
Bjelland ønsker at utvalget diskuterer kontrollutvalgets rolle. Sekretariatet ble bedt om å forberede en sak til neste møte.